

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petti sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Csütörtök, január 10.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Az automobil.
- Városi közgyűlés.
- Lukács Béla a ravatalon.
- Tűz a budapesti tőzsde-épületben.
- Egy fejedelmi válópör.
- A mama Budán lakik.
- Egy körorvos üzemel.
- Választások a közgyűlésen.
- Bérekocsik az automobil ellen.
- Nagy lopások a vonaton.
- Tárcza: A két Tábla. Irta: Balassa Armin.
- Regény-Csarnok: A szürke asszony. Irta: Sudermann H. Fordította: Hellerné-Oláh Margit.

Az automobil.

Arad, január 9.

Egy aradi vállalkozó, a modern technika egyik nagy vívmányát értékesíteni akarva, azzal a kérvénnyel járult a városhoz, hogy adassék meg neki az engedély arra, hogy automobil-kocsijaratot létesíthessen. Ezt a kérvényt a közigazgatási bizottság tárgyalta, mely tárgyalásnak eredményét az aradi bérekocsitulajdonosok sérelmesnek találták.

Tökéletesen igazsága volt a bizottság tekintélyes számú tagjainak, midőn azt hangoztatták, hogy a város a modern haladás elé akadályt nem gördíthet és ha van mód arra, hogy a technika egy újabb vívmánya nálunk megvalósuljon, meg is kell adni a lehetőséget arra. Ez minden tekintetben korrekt és a város érdekeinek megfelelő álláspont.

A hiba azonban abban rejlik, hogy ez az új vívmány a közigazgatási bizottság határozata szerint olyképp honosul meg nálunk, amiáltal sokkal több sérelem, sokkal több igazságtalanság esik meg, mint amennyi hasznot vagy kényelmet nyújt az automobil közlekedésre szóló engedély.

Az ily fontos határozatok meghozatalánál, amidőn egy ipariüző osztály érdeke forog szóban, első sorban kívánatosnak látszott volna oly álláspont elfoglalása, mely a multban követett szokással meg egyezik; tehát a konzekvenciának itt is érvényesülni kellett volna. Hogy mit értünk a konzekvencia alatt, azt néhány példával nagyon könnyű lesz értelmessé tenni.

Van példának okáért színházunk. Ennek boldogulása és jövedelmezőségének biztosítása végett, semmiféle olyan vállalat, de hozzá hasonló vállalat sem teszi be hozzánk a lábát, ha még oly modern vívmányokat akarna is nálunk érvényesíteni, mely annak a színháznak konkurencziát csinál. Hivatkozunk arra, hogy az *Uránia* színház nem kapott engedélyt tanulságos előadásai megtartására, de egy, a világ legérdekesebb czirkusza, a Barnumé sem kapott koncessziót és miért? mert a színház jövedelmezőségét nem szabad kisebbiteni. Nehéz szívvel bár, de belényugodtunk ezekbe a határozatokba, mert a haladás rovására bár, de erkölcsi alapjuk volt.

Van példának okáért bizonyos számú kávémérési jog, de ne adj isten, hogy

valaki ily jogért folyamodjék, ha mindjárt egészen új felszerelési vívmányokkal akarna is berendezkedni, mert a város kéréshetetlenül elutasítaná és végzésében azt az indokot hozná fel, hogy a közönség igényének megfelelő számú kávémérés már van Aradon és hogy a meglévők existenciáját csak veszélyeztetné egy újabb jog megadása. Es ebbe a határozatba is belényugodnánk, mert van benne méltányosság.

Nem folytatjuk tovább a példázgatást, azt hisszük, ez a kettő is elég annak feltüntetésére, hogy ily irányban kellett volna a közigazgatási bizottságnak konzekvensnek lenni, mikor a bérekocsitulajdonosok existenciájáról volt szó, és különösen akkor, amidőn már egy városi szabályrendelet a bérekocsikra nézve a numerus clausust megteremtette.

A bérekocsitulajdonosok ezen sérelmes határozatról tudomást szerezve, ma rendkívüli gyűlést tartottak, melynek lefolyásáról lapunk más helyén részletesen beszámolunk. Az a határozat, mely ezen a gyűlésen kimondatott, méltányos és helyes.

Mert mit mondanak a bérekocsitulajdonosok határozatukkal?

Kimondják azt, hogy ők is át vannak hatva attól, amitől a közigazgatási bizottság, hogy t. i. a modern közlekedési vívmány, az automobil-kocsi nálunk meghonosodjék, át vannak hatva attól, hogy a közönség kényelme ezen a téren is fokoztassék, — és ők meg is felelnének

TÁRCZA.

A két Tábla.

Irta: Balassa Armin.

Az öreg Csöngöri Daru Mihály négy esztendővel ezelőtt volt a védőügyvédjének pártfogása alatt. Valami kis fejbeütés miatt volt összeeszlődása a hátulsó szomszédjával; de mert a kivédés nem sikerült, ettől kezdve hol az egyik, hol a másik ügyvédhez fordult ügyesbajos dolgaival.

Csuda érdekes alak az öreg. Megtestesülése az élet-interre dolgozó parasztzorsósnak, telve ravaszsgal, furfanggal, tudáskodással s ezen fölül az ő paraszthumor kiapadhatatlanul látszó forrása buzog a kedélyében. Alacsony, töpörödött alakja beszéd közben jobbra-balra hajladozik s néha egészen a földig bukik. Galambösz szürke haja a homlokával együtt hátrahúzódik; szuró apró szemével föl-váltva kacsint amikor ravaszodik, ha pedig hite szerint valami nagyon fontosat mond, akkor szép lassan behunyja mind a két szemét s nyakát előrenyújtva várja a hatást. Mikor aztán mindent elmondott, a mi összegyülemltet benne, hirtelen kettévágja a beszédet és távozik, mondván:

— No adjon Isten. A többit majd máskor. Csak aztán nagyon drága ne lögyön tekintetes uram.

Négy esztendő után evvel a szóval állított be első védőjéhez:

— Vissza fordultam, fiskáris ur. Szurós tekintetével az ügyvédre mered, hogy ugyan megismeri-e?

— Merre járt Mihály bácsi?

Mihály bácsi ábrázatán a büszkeség érzete szalad köröszkül, látván, hogy az ügyvéd megismerte becses személyét.

— Hun ám, felel vissza foghegyről, miközben irásokat kotorász elő a zsebéből. Végrehajtást rendel, zálogjogot bekebelező végzések és nyugták. Csaknem fölűti velük az ügyvéd orrát, úgy odaböki a rongyoló papirosokat.

— Ezöket nézze mög, ha látni akar valamit.

— Erősen várakozó állásba vágja magát, mintha az ügyvéd sohase látott volna olyan irásokat.

— Látom öreg, mit akar tőlem.

— Láti? No akkor azt is láti, — hogy azokér az öt garasokér rajta van a tábla a házamon.

— Látom.

Lebiri-e vönni rula a táblát?

— Le. De hát mért nem veteti le azokkal az ügyvéd urakkal a kik rátábláztatták?

— Miért? Hát csak azért, mert ez is, az is aszondja: fűzessek neki érte. Fűzessön ám magának az Anti-Isten, de nem én; fűzettem már öleget. Ha már ezt a kis kitáblázást

is pénzért löhet mögtönni, akkor inkább a régi pártfogómnak adom azt a pár hatost.

— Egy pár hatos nem futja, bátya.

— Nem futja? Lögyön hát másfél forintocská, azt se bánom, — csak rendbe lögyön. De mögmondom aperte, hogy én nem pörölök. — Megpróbálom per nélkül. De hátha Szakáll Vera nem akar kitáblázási engedélyt adni?

— Nem akar anni? Hátra hőkölt az öreg, kacsintott a bal szömivel, elnevette magát, mondván:

— Ejnye tekintetes uram, de hirtelen mögfogta az öreg egeret. Ha nem ad, akko' pörölünk. De aztán pör lögyön ám, hogy a dereka is megmarjuljon tőle. Mit tött velem ez a betyár asszony! Mög akart ütni. Mög a'. Mondok csuifá tönni csak nem hagyom magamat. No hát föllüktem azt a nagy, csunya erős asszonyt, de nem esött ám el, hanem csak a kontya hullott le egy kicsit. Fiskáris kézre adta a becsületit. Van neked becsületöd fityfene — mondtam magamba' — mikor ott állottunk a törvény előtt. De hogy én evvel a nagy eszömmel nem tudtam magamér mögfelelni — nem vagyok én fiskáris uram — hát rám huzta a pápaszömes bíró a Szakáll Vera kontyáér' a törvényt. Nem csoda dolog ez, uram?

Mihály bácsi lehunyja mind a két szemét, előre nyújtja a nyakát és ilyen időzi az ítéletet:

— Fizet kend — aszondja — ü felsége a király nevébe' tiz forint büntetés pénzt vagy

mindeme jogos követelményeknek és igényeknek, csak adassék nekik egy kis idő arra.

Hát igazuk van, tökéletes igazságuk van. Ha a közigazgatási bizottságszükségesnek látja az automobil-közlekedést, akkor első sorban kötelessége lett volna felhívni a bérkocsitulajdonosokat arra, hogy honosítsák meg ezt a közlekedési eszközt, és ha a bérkocsitulajdonosok ezen felhívásnak megfelelően nem akartak volna és ha alapos megvizsgálás után tényleg elengedhetetlen szükség lett volna az automobil-közlekedés behozatalára, csak az esetben adhatta volna meg a kérvényező vállalkozónak az engedélyt. De még akkor sem. Hanem előbb meg kellett volna változtatni a szabályrendeletet, mely a bérkocsik numerus claususát megállapítja és ki kellett volna mondani e téren is a legszélesebb értelemben vett szabad versenyt.

A bérkocsitulajdonosok állásfoglalását tehát jogosnak kell tartanunk és reméljük, hogy felszólalásukat az intéző körök is igazságosnak és méltányosnak fogják elismerni, △

Városi közgyűlés.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 9.

A mai városi közgyűlésen elnökölt első ízben az új főispán, *Urbán Iván*. Fekete díszmagyarban jelent meg. A törvényhatósági bizottsági tagok, kik főleg a napirendre tűzött választások miatt nagy számban gyűltek össze, élénken megéljenztek a főispánt.

A közgyűlés hangulatát természetesen a választások uralták, valamint a szakbizottságok újjáalakítása. Az egész délután ugyszólván választásokkal telt el. Ezek eredményéről külön cikkben adunk tudósítást.

A mi a választásokon kívül történt, azokban nincs semmi érdekesség. Egymásután, sablonszerűleg intézte el a törvényhatósági bizottság a napirend 30 tárgyát is így az új

év első közgyűlése minden vihar és különösebb incidens nélkül hamarosan be is fejeződött.

Tudósításunk a következő:

A polgármester havi jelentését tudomásul vettek.

Yannay Gusztáv virilis törvényhatósági bizottsági tag lemondott. Helyébe *Dengl* Rzsőt vették fel a legtöbb adófizelő tagok sorába.

A központi választmány jelentést tett az aradvárosi választó kerületben kiigazitott és a a folyó évben érvénnyel bíró országgyűlési képviselők névjegyzékéről. A jegyzék megörzés végett a leveltarba tétetett.

A földmivelésügyi miniszter leirt a város-hoz, hogy a gazdasági és cseléd-segély pénztár alapító tagjai sorába megfelelő öszszeggel lépjen be. A tanács javaslataira a város közönsége 250 koronával alapító tagnak belépett.

Olvasták a belügyminiszter körrendeletét a magánorvoslás díjainak legkisebb mértékét megállapító szabályzat tárgyában. Arad e szerint a harmadik díjfokozatba van besztva.

Az aradi állami tanítóképző-intézet részére a városi földterületből bérbeadott 2399 négyszögöl terület bérletét újabb hat évre meghosszabbították. Hasonlóképp jóváhagyták, illetve meghosszabbították a *Likin* Vikentével, *Szabó* Józseffel, *Orga* Sebővel, ifj. *Kristyány* Jánossal földbérlet. *Gruber* Ede és *Vajda* Benővel pedig a városi bérházban levő lakások iránti házbérleteket.

Olvasták a vallás- és közoktatásügyi miniszter intézvényét az aradi kir. főgymnásium és állami főreáliskola részére átengedett játszóterületek felől. A miniszter megköszönte a terület átengedését, de — mint irtuk — annak berendezésére, bekerítésére halasztást kér, mert oly időben kapta a város határozatát, a midőn erről a költségvetésben már nem lehetett intézkedni. A tanács folyó évi május hó 1-ig kerhatáridőt kitűzni, a mennyiben addig a terület be nem kerítették, a határozatot semmisenek tekinteni. *Rieger* Imre és *Salacz* Gyula polgármester hozzájárása után a tanács véleményével szemben július 1-ig adta meg a határozást a közgyűlés.

Ketity Mladin és több társa a kühatárban lévő földterületek határainak megjelölésére vonatkozó szabályrendelet módosítását kéri. A közgyűlés elhatározta, hogy a megyék mellett

földek ezentúl nem árkokkal, hanem kő-czölöpökkel jelölendők meg.

Németi József rendőr hosszas betegségére való tekintetből, nyugdíjaztatásáért folyamodik. Szolgálatképtelenségének megállapítására orvosbi bizottságot küldötték ki.

Wagner Károly és *Nachtnébel* Odön új épületeik után községi adómentességet kaptak.

Az iskolaszék a század lezárása és az új század kezdete alkalmából köszönetiratot intézett a város közönségéhez az iskola-ügy iránt tanúsított jóakarataért és áldozatkészségeért. Az átirat egész terjedelmében így hangzik:

Az 1900. év december hó 27-én az elmúlt év befejezésül megtartott ülésünk alkalmával visszapillantást vetve azon eredményekre, melyeket városunk községi iskoláinak fejlesztése körül különösen a legutóbbi három évtized alatt értünk, annak tudata teljes megnyugvásunkra szolgálhat, s örömmel és büszkeséggel töltheti el belsónket, hogy a haladás oly nagy fokát elérni szerencsénk volt. Ezt jó részben és főleg annak tulajdoníthatjuk, hogy Arad szab. kir. város közönsége áthatva a város ezen ügyének nemes és fontos czéljától, sohasem riadt vissza azon áldozatoktól, melyeket azoknak fentartása és fejlesztése megkövetelt s avval kapcsolatos évről-évre emelkedő tetemes kiadásokat mindenkor teljes készséggel megszavazta és rendelkezésünkre bocsátotta.

Ezen áldozatkészségeért és támogatásáért, melylyel az oktatásnak ügyet mindenkor igazi lelkesedéssel és teljes odaadással előbbre vinni segíteni méltóztattak, — a fentjelzet napon tartott ülésünkön 101. sz. a. hozott határozatunkkal Arad szab. kir. város közönségének halás köszönetünket jegyzőkönyvileg kifejeztük, mit is azon kérelemmel van szerencsénk a tekintetes törvényhatósági bizottsággal közölni, hogy azt tudomással venni méltóztassék.

Arad szab. kir. város iskolaszékének 1900. évi december hó 27-én tartott rendes havi üléséről.

Ugyancsak az iskolaszék b. terjesztette jelentését a múlt iskolaév tanügyi állapotáról, a mit tudomásul vettek.

Babescu Gyula városi segéd iszt ezen állásáról megrongált egészsége miatt lemondott. Munkaképtelenségének megállapítása végett —

két napot ül kend helyötte; azon fölül fizet kend Szakáll Vera ügyvédjének tíz forint ügyvédi költséget.

Mihály bácsi szemei fölnyílnak, de nyomban kacsint a jobb szemével:

— Tíz forint helyett két nap. Tíz forint 200 forintoskának egy esztendei ötös kamatja. Abbu' ugyan nem ösztök, gondoltam magamba, hogy én büntetés pénzt fizessék. Jo helyen löszök én ott a többivel, ha büllök a kiraj asztala mellé. Be is ültem. Isten uc-cse úgy nézhet rám a tekintetes ur, hogy a tíz forintot leraboskodtam.

Egymás után mind a két szemével kacsintott az öreg, aztán odahajolt az ügyvéd fülehez s belesugta úgy, hogy az irtok meg ne hallja.

— Meg maradt a tíz forint.

— Haladjunk Mihály bácsi, más dolgom is van.

— Fölrirta amit mondtam.

— Föl.

— Akko' haladjunk.

Megforgatja zsiros kalapját és halad tovább:

— De verje meg az Anti-Isten, most gyün a ezifrája. Ha már a bíró aszonta, hogy tíz forint ügyvédi díjat is köll fizetni, hát fizetök. — Fizettem. Allok a fiskáris előtt. Várok, de hiába várok Nyugtát a pézömről uram, mondom neki. Megröbbent egy kicsit, aztan ide nyomi a nyugtát. Hogy a nyugta zsebbe' vot, uczezu szaladtam a bíróhoz. Mutatom neki. Nizi, forgatni belenez ebbe a nagy könyvbe,

abba a nagy könyvbe, aztan aszondja: No öreg raboskodott is kend, a tíz forint ügyvédi költséget is megfizette kend. röndbe van a dolog. No hala istennek, felelöm én neki. Atig töök el két nap kocsi áll mög a ház előtt. Hát ez mi akar lönni? — mondok magamba — bizonyosan a Szakáll Verához gyűtök. Oda ám. Maga az a Csöngöri Daru Mihály? kerdi töle. A kemény hangon a fekete ügyvéd irtok. Tyü, aki aldója van, itt csunya világ lösz — gondoltam magamba — de azért nem ijedtem ám mög, hanem én is kemény hangon vágtam neki vissza:

— Ért vagyok, sose tagattam én még el a nevémet. Mit akarnak tőlem?

— A Szakáll Vera ügyében még tíz forinttal tartozik kend.

— Hát ez mi, vágom a szöme elé ezt a kisebbik írást.

— Nyugta a tíz forintról.

— Ugy-e, hogy nyugta? No hát akkor jó lösz odébb álani.

— Ez másik tíz forint, Mihály bácsi töditja a fekete irtok.

— Nem vagyok tudója, hogy a tíz forintom megfizadott volna, felelöm én neki.

— Késön fizetett kend. Ez a másik tíz forint végrehajtás keresi költséget.

— Fizesse, a ki kérte. En nem kértem. Belepillantok fel szömmel az írásba, így ni, hát látom ám, hogy oda van írva a másik tíz forint. No ez jól szaporodik, — mondom magamba. Jo lösz fizetni, mer még sokkal több lesz belöte, Fizetök mondom nekik, hogy ne

fizetnék, kincstar vagyok én, hogy én maguknak a pénzt aszállítsam. Hanem az osztán nyugta lögyön ám, a mit rula kapok. Fizettem harminczhat koronát. Eerrül van ez a nagyobbik írás. Ebbül lött az egyik tábla. Ki van fizetve egy krajczárig, le löhet vonni

— Le is vesszük, Mihály bácsi.

— Hanem tudja tekintetes uram, z a fekete ügyvéd irtok agyonütöl való embör, úgy kap a péz után.

— Kend nem szereti a pénzt örög?

— Csak te szeretném ojan csuda módon, kacsintott a kliens, hiszen ebbül a nagy szereretből lett ez a másik tábla.

Az ügyvéd kérdöleg nézet a kliensre.

Mihály bácsi behunyt szemekkel, előrenyújtott nyakkal így adja elő a másik tábla történetét:

— Tudja, tekintetes uram, hogy az én házacskámmal mindig akadt egy-két forintoska. Ez a pézöhös paraszti nép mög mingvár kiszagolja Krasz Róza is addig kunczogott, amug kcsalt tölem 140 pengő forintot. Interbe minden fertályba adott egy darabig hol egy marek árpát, hun egy két csökukoriczát, de pézt uram nem látam én soha egy garast se. Eczzőr csak elmarad az arpa is, a kukoricza is. No mondok ez így nem jó lösz, mer' majd a pézöm is elmarad, Elmöntem a topa lábú fiskárishoz Mondom neki:

— Hajtsa haza beköm uram azt a 140 pengömet, mert még odavész. Alákez item a hatalmasatásnak, aztan varlam egy hónapig, közbeközbe ki is zargatott a fiskárisom, a mikor a

Az Aradi Közlöny minden előfizetője biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amig előfizetése tart.

miután végkielégítést kér — orvosi bizottságot küldöttek ki.

Erdélyi Jánosné szülésznői oklevelét kibírták.

A belügyminiszter a város folyó évi költségvetési előirányzatát jóváhagyta, a mi tudomásul szolgált. Hasonlóképp jóváhagyta a városi nyugdíjalap és csatornaalap előirányzatát, a mit szintén tudomásul vettek. A községi adók ezeket szerint 54 százalékos lesz.

A városi árvaszék jelentést tett az árva-pénztári tőkék után esedékes kamatoknak a házi pénztárba való beutalásáról. 4910 korona szállított e czímen a városi főpénztárba.

Majd a tanács tett jelentést a fogyasztási adók után a múlt évre nyújtandó állami segélyesről. 11,549 korona 50 fillér volna még a város részére megterítendő, a miért átírnak a pénzügyigazgatóságához, egyuttal 60,000 korona előleget is kérnek a fogyasztási adók után.

Urbán Iván főispán átírt a városhoz, hogy a főispáni hivatal részére az irodai teendők gyors ellátása érdekében egy díjnokot alkalmazzon. Egy díjnoki állás szervezése végett a város fel fog irni a belügyminiszteriumhoz.

A belügyminiszter a város 1899. évi házi pénztári zárszámadását és a kövezetvámalap zárszámadását jóváhagyta, a mi tudomásul szolgált.

A kapitányi hivatal tett végül előterjesztést egy városi állatorvosi állás rendszeresítése iránt, miután a helyi teendőket a m. kir. állami állatorvos nem győzi ellátni. A közgyűlés pártolja az előterjesztést, fel fog irni a belügyminiszterhez az állás rendszeresítése iránt.

A közgyűlésen Urbán Iván főispán elnöklése alatt je. envoltak: Salacz Gyula kir. tanácsos polgármester, Institoris Kálmán főjegyző, Sáriot Domokos főkapitány, Kádás Antal, Varjassy Lajos tanácsnok, Perger János dr. tisztifőgyász, Lócs Rezső jegyző, Sorbán János főispáni titkár, — a bizottsági tagok közül:

Varjassy Árpád, Neuman Dániel, Hász Sándor, Fetter Géza, Walder Gyula, Bing Vilmos, Barabás Béla dr., Szalay Antal, Révész Adolf, Avarffy Ferencz, Kabdebó János dr., Kristyóry János, Bogdán Virgil dr., Müller Károly, Posgay Lajos dr., Ottenberg Tivadar, Pekár Károly, Domany József, Tedeschi Viktor, Szalay Károly, Lukácsy Lajos, Bund Henrik, Böhm Adolf, Virágh Lajos, Hegedüs László, Robitsek Agoston dr., Péterffy Antal, Ring Géza, Boros Vida, Mittner József, Mayer Miksa, Glück Károly, Reicher Károly, Tenner József, Riegler Imre, Gaál Ferencz, Simay István, Magyar Ferencz, Avarffy Géza, Csécsi Imre, Weisz Dávid, Goldschmidt

magamé után jártam. Eccezőr osztán hozám a posta 40 pengőt.

— Hát ez mi akar lönni, mondok magamba, 40 lött a 140 büi.

Beállítok a fiskárisomhoz, aki aszondja neköm, hogy Karasz Róza, olyan szegény, mint a koldus, 100 forint oda van, azonfölül fizessek még neki 40 korona perköltséget.

Azontam a fiskárisomnak:

— Fizessön ám perköltséget az Anti-Isten, de én nem fizetök; vögye mög a kin tudja. Aztán ha man ez a sok rongyos paraszti nép mind szögényi bizonyítvánnyal dógozik rám, mikor a penzömet kéröm, akkor inkább vesszön oda valamennyi, de én ugyan nem pörölök.

A topa fiskáris nem tréfált ám. Rálötte házamra a táblát a 48 korona perköltségért. Ez a második tábla. Ki van fizetve egy krajczárig; itt a nyugta rula. No adjon Isten, a többit majd máskor, csak aztán derága ne lögyön tekintetes uram.

Mihály bácsi csoszogva kisiklott az irodából mint a gyík, az ügyvéd pedig megszabadulván a nehéz tényvázlat felvételétől, munkához akar kezdeni, mikor bedugja a fejét Mihály bácsi az ajtón s balszemével hunczutul kacsintva odaszól:

— Halotti bizonyítványt ne hozzak?

— Kiről, miről, Mihály bácsi?

— Hát arrul a kis pézőcskémről, aki odaveszett.

Miksa, Wallfisch Armin, Schusztér Illés dr., Tisch Mór dr., Urbányi Béla, Abrai Lajos, Nemess Zsigmond dr., Nachnebel Odön, Csiky Károly, Edvi-Ilés László, Probst Mihály, Szontagh Gyula, Madarász Antal, Varga József, Mandl Vilmos dr., Münz Ferencz, Bozsik György, Müller Gyula, Fényes Dezső, Steiner Jakab, Opre Péter, Söfalvi György, Vertán Oszkár dr., Tóth József, Pollák Vilmos, Domonkos Lajos, Reicher Ferencz, Verbos Adam, Maresch Gyula, Wadovszky Gusztáv, Rosenberg Sándor dr., Reinhardt Gyula, Dániel László, Simon Jenő, Spitzer Ignác, Purkar György, Kohn S. N., Zarái Odön, Kilenyi János, Steinhardt Mór dr., Issekutz László dr., Almási T. Pál, Schusztér Henrik dr., Nagy Lajos, Turay Antal, Sonnenfeld Károly dr., Neszner Aladar, Szondy Béla stb.

TÁVIRATOK.

A kínai háború.

Páris, jan. 9. A Havas-ügynökség jelenté Pekingből 5-iki kelettel: Csing herceg ma ujév alkalmából meglátogatta a követeket és ez alkalommal kijelentette a diplomáciai kar doyenje előtt, hogy a tegnapi jegyzékben foglalt föltételeket elfogadja. *Lihungcsang* még beteg.

London, jan. 9. A Times-nak jelentik Pekingből 6-iki kelettel: A kínai megítalmazottaknak a szövetséges hatalmasságok mindegyike részéről egy-egy azonos tartalmu jegyzőkönyvet adtak át aláírás és a császári pecséttel való ellátás végett.

Washington, jan. 9. Az Egyesült-Államok az indítványozták, hogy a Kína részéről fizetendő kártérítések és az új kereskedelmi szerződések tárgyalása végett nemzetközi bizottság üljön össze vagy Washingtonban, vagy valamely más szövetséges hatalmasság fővárosában. *Congen* pekingi követ azt táviratozta, hogy alapos oka van arra a föltevésre, hogy a kínai császárné ellenzi a hatalmasságok követeléseinek elfogadását.

A transzváli kérdés.

Fokváros, jan. 9. Hir szerint földerítő őrjáratok nyomultak be Fokföldre. A burok mintegy 20 mértföldnyire vannak Piquetbergtől. — A Daily Mailnak jelentik Fokvárosból tegnapi kelettel: Tegnapi 1500 bur érkezett Sutherlandba. — Ugyanennek a lapnak jelentik Matjesfonteinből tegnapi kelettel, hogy a burok Calvinia felé vették utjokat, mert Sutherlandnál el volt zárva az út.

Fokváros, jan. 9. Az oranjei békebizottság nyílt levelet intézett *Kitchener* lordhoz, a melyben kéri a fokföldi lakosságot, hogy törődjék bele az elkerülhetetlenbe és ne biztassa föl a harezoló burokat hiu remények keltésével.

Huszonnyolcz ember halála.

Röchester, jan. 9. Az itteni árvaház égésénél, mint most véglegesen konstataáltak, 28 személy lette halálát és 34 személy sebesült meg.

Választások a közgyűlésen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 9.

Egész csomó választás szerepelt a város mai közgyűlésének sorrendjében. Választás útján került betöltésre a *Szuchy* Károly iktatóvá történt választása által megürült számtiszti állás. A közigazgatási bizottságba öt új tagot, a központi választmányba egyet választottak be. Megalakították az igazoló-választmányt és a löavató bizottságot, végül pedig a törvényhatósági bizottsági tagokat osztották be a szakbizottságokba.

A választások sorát a számtiszti állás betöltése nyitotta meg. Pályáztak az állásra *Avedik Domján* János segédtsit, *Figus* Albert adótsit, *Kasnyik* Lajos segédtsit, továbbá *Babics* János, *Gregus* Gusztáv városi díjnokok és *Moldovány* Ernő.

A kandidáló-bizottság tagjaiul a főispán a maga részéről *Szalay* Károlyt, *Müller* Károlyt és *Varjassy* Árpádot küldte ki, a közgyűlés pedig *Barabás* Bélát, *Simay* Istvánt és *Bing* Vilmost választotta meg.

A bizottság visszavonulván, a főispán elnöklése alatt megejtette a jelöléseket a következőképen: a számtiszti állásra első helyen *Avedik Domján* Jánost, második helyen *Kasnyik* Lajost és harmadik helyen *Babics* Jánost jelölte.

A közgyűlés a kijelölt pályázók közül egyhangulag *Domján* Jánost választotta meg az 1000 korona évi fizetéssel dotált számtiszti állásra.

A *Domján* megválasztásával megürült segédtsiti állásra ejtették meg ezután a kandidálást, jelölvé mind az öt pályázót a következő sorrendben: *Figus* Albert, *Babics* János, *Gregus* Gusztáv, *Tomasovics* József és *Moldovány* Ernő.

A kandidáltak közül közfelkiáltással *Figus* Albertet választotta meg a közgyűlés segédtsitté.

A város közigazgatási bizottságában öt tagnak: *Müle* Lajos, *Schusztér* Illés dr., *Steinhardt* Mór dr., *Barabás* Béla dr. és *Hegedüs* Lászlónak járt le a mandátuma.

A megürült tagsági helyeket választás útján töltöttek be, melynek megejtése idejére a főispán a közgyűlést felfüggesztette. A szavazás két bizottság előtt folyt. Az egyiknek, hol az A—M kezdőbetűs képviselők szavaztak, tagjai voltak *Szalay* Károly elnök, *Szontagh* Gyula, *Walder* Gyula és *Lócs* Rezső jegyző. A második bizottság *Hász* Sándor elnöklése alatt *Reicher* Károly és *Robitsek* Agoston tagok, *Institoris* Kálmán jegyzőből állott. Ugyanezen bizottság szedte be azon szavazólapokat, melyekkel a központi-választmány egy megürült tagsági helyére szavaztak.

A választás eredményét *Szalay* Károly hirdette ki a következőkben: A közigazgatási bizottság öt tagjára beadott összesen 83 szavazat. Ebből *Barabás* Béla és *Schusztér* Illés kapott 81-et, *Müle* Lajos és *Steinhardt* Mór 78-at, *Hegedüs* László 77-et. Szavazatot kaptak még: *Kristyóry* János hatot és *Nemess* Zsigmond 15-öt.

A központi választmány egy tagsági helyére beadott 64 szavazat közül *Simay* István 41-et, *Varjassy* Árpád pedig 23-at kapott. Így *Simay* István választott meg.

Az igazoló választmány elnökéül a főispán kinevezte *Szalay* Károlyt, tagoknak *Institoris* Kálmánt, *Avarffy* Ferencz és *Steinhardt* Mórt, a közgyűlés pedig megválasztotta *Bara-*

Aki az „Aradi Közlöny“ részére egy előfizetőt is szerez, az ingyen és bérmentve kapja kézhez Murai Károly humoros adomagyűjteményét.

bás Bélát, Hász Sándort, Mülek Lajost, Szontagh Gyulát és Rosenberg Miksa dr.-t.

A loavató bizottság elnökeül a közgyűlés újból Szalay Antalt választotta meg, tagjaiul pedig a főispán Neuman Adolfot, Maffei Gézát és Nikolits Pétert, jegyzőjeül Lócs Rezsőt, állatorvosnak pedig Barkó Ferenczet nevezte ki.

A közegészségügyi bizottságba az elhunyt Kiss István helyébe Rozsnyay Kálmánt választották meg.

Végül a szakbizottságokba osztották be a törvényhatósági tagokat a következőképen: Avarffy Géza a gazdasági park és temető bizottságokba, Dengl Rezső a gazdasági székbe, Földes János a jogügyi bizottságba, Glück Zsigmond a gazdasági székbe, Lengyel Tivadar és Lengyel Manó a gazdasági székbe, Lukácsy Lajos a jogügyi és park-bizottsága, Neuman Samu a pénzügyi bizottságba, Opre Péter dr., a jogügyi bizottságba, Rozsnyay Kálmán és Rozsnyay József dr. a pénzügyi bizottságba, Reisinger Zsigmond és Turay András a gazdasági székbe, végül Varjassy Árpád a népnevelési bizottságba.

A közgyűlés egyéb tárgyairól külön cikkben emlékezünk meg.

Egy fejedelmi válópör.

(A monacoi fejedelem regénye.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 9.

A monacoi fejedelmi pár törvényesen elvált. Ez képezi a 14 és fél perc alatt beutazható országocská legutolsó és legnagyobb szenzációját.

A fejedelmné szerelmes lett egy énekesbe s ez volt a válók. Az elvált asszony egy özvegy Richelieu hercegnő volt s szerelme tárgyát Londonban ismerte meg. Egy tea-estélyen énekelt a boldog halandó s hangjával annyira elragadta a különben is ideges asszonyt, hogy azóta nem bírta elfeledni az énekest.

De Lara-nak hívják. Szép száll, válas ember, fekete göndör hajfürtökkel. A hol az asszony megjelent, a hova ment, a szép portugál mindenütt vele volt. A monacoi kastélyban lakott egy földél alatt az uralkodó párral; a fejedelm mit sem törődött a dologgal, ő egészen tudományának élt, s tökéletes ellentéte volt az élvhajászó asszonynak.

Mióta De Lara beköltözött a kastélyba, azóta a monacoi színház egyik főtenyezője lett a fejedelemségnek. Minden este ott lehetett látni az uralkodópárt az udvari páholyban. Megjelenésükkor a zenekar mindannyiszor eljátszotta a néphimnuszot, s a közönség állva hódolt a fejedelmi párnak.

A fejedelem magába zárkózott ember, ki a külvilággal nem igen törődik s nejét nagyon elhanyagolta. Nem lehet csodálni tehát, ha a fiatal asszony meguntta őt.

De Larát a fejedelmné kinevezte intendánsnak. A játékbank minden előadást 20.000 frankkal szubvencionált így lehetségessé vált, hogy az énekes 25.000 frank havi fizetést kapjon. Operákat is irt s ezeket a világ első művészeivel játszatta el, így vendégszerepelt ott Tamagno, Kaschmann, Bellincioni.

A fejedelem annyira beleélte magát a színházi viszonyokba, hogy minden próbán jelen volt s tulajdonképen ő dirigálta az igazgatót, a karmestert, az énekest, a rendezőt, egy szóval minden közreműködőt, De Lara pedig mindenütt mellette volt.

A ki a fejedelmné kegyeibe akart jutni, annak csak De Laranál kellett magát behízelegnie s akkor minden ment.

Hogy a regény miként fog végződni, azt még nem tudni, de valószínű, hogy miután a válás megtörtént, a művészetet imádó hercegnő rövid idő múlva a portugál troubadur neje lesz.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Coralie és társa, bohózat. (Páratlan bérlet.)

Péntek: Kis alamuszi, operetta. (Páros bérlet.)

Szombat: Kis alamuszi, operetta. (Páratlan bérlet.)

Coralie és Társa.

— Bemutató előadás. —

A Vigszínház darabjainak az az előnye, hogy mindannyian lehető gyors tempóban lekerülnek a vidékre, mert mulatságosak, alaposan megnevetetők és oly könnyű menetűek, hogy néhány próba után színrekerülhetnek. Már pedig a vidéken ilyen darabok kellenek, miután a hosszú készülődésre nincs idő. A francia bohózatok nagyobbrészt ily formájúak és ha kissé pikáns izűek is, ha tárgyaik épen nem alkalmasak magasabb leányiskolák olvasmányára, ezen már bizonyos könnyedséggel át lehet surranni, mert hát izelítőül ez sem rossz és valljuk be őszintén, a közönség olyan kis tanítvány, aki nem akar mindig okulni, hanem a maga módja szerint mulatni és élvezni.

Coralie és Társa Valabrégue és Hennequin három felvonásos bohózata a francia szellemességnek és pikantériának egész tárházát foglalja magában. Egy elmés bíráló a darab megismerése után ilyképp nyilatkozott a darabról:

A darab meséjét nem tudnám elmondani, mert olyan kacskaringósan van összebogozva, annyi sok a vége, hogy türelmes legyen, a ki szét tudja szedni, de meg nem is érdemes szét-szedni: egy csomó színes, piros, fehér, sárga pamut, külön-külön seprű alá való szemét, együtt azonban valami: mulatságos bohózat. De meg azért sem tudnám elmondani a meséjét, mert alighogy belekezdnek, eszembe jutna még vagy tíz hasonló darab s valamennyinek hasonló meséje.

Hogy Valabrégueék módjára, magam se sokat törődjek a következetességgel, mondok egy másik hasonlatot a darab jellemzésére: Ugyanaz a pakli francia kártya ez, melynek külön-külön úgy ismerjük már minden lapját, mint nagynénénk az ő pasziánszát. Ismerjük a treff filkót, a pikk királyt, a kör dámát és a többit, melyek közül egyik a férj, másik a feleség, a harmadik s a negyedik, esetleg egy ötödik is az udvarló, megannyi tökfilkó, a kik ütést visznek, ha lehet és veszt szintén egy tökfilkó, a férj. Már most az egészben csak az az érdekes, ki miként keveri ezeket a kártyákat s hogyan rakja ki a pasziánszot: kereszt vagy csillag formára... Valabrégue és Hennequin új formát találtak s az ötletük bőven megéri egy estéjét az embernek.

A Coralie és Társa női szabócézgnék két bejárása van két utcára, az egyikén köntöst mérteni járnak be a hölgyek, a másikon meg a gavallérok suhannak be, a helyiség pedig, a hol találkoznak, a szerelmesek menhelye, de csak egy gombot kell megnyomni, a gerlelések falai megfordulnak és szabóműhely lesz belőle. Az első felvonás, mikor összeolvassák s keverik a kártyákat, — az ismerős treff filkókat és kör dámákat, — az kissé egyhangu, de a második, az aztán boldogul furcsa, abban van a pasziánsz új formája, az ötlet: a forgófalú szabóműhely. A harmadik felvonás persze arra való, hogy összeszedjék a kártyákat. Holnap keveri más, lesz belőle új bohózat. Ha úgy sikerül, mint ez, nincs rá okunk, hogy ne tapsuljunk majd annak is.

Az előadásról a leghizelgőbbben kell nyilatkoznunk. A szereplők mindannyian jó kedvvel és nagy ambícióval játszottak. Rég volt olyan derült hangulat a színházban, mint a mai bemutatónál.

Dufauret Rubos játszotta, kinek komikai vénája ma kiapadhatatlannak mutatkozott, ki is aknázza a komikus helyzeteket és a közönség zajosan megtapsolta a kitűnő alakítást. — Angyal Ilka, mint Dufauret neje, Bácsné a házastárs anyóspótló Laure kisasszony szerepében

a bohózat hangulat emeléséhez sokban hozzájárultak. — Kedves volt Turchányi Olga (Clémence); ezuttal is az elegáns és szemrevaló hölgyet adta, aki jókedélyével, kitűnő játékkal kiválik környezetéből. A divatterem tulajdonosnőjét, Coraliét, Kalocsa Róza adta, még pedig elismerésemelző buzgósággal és ügyességgel. Kalocsa eleinte kevés és kisebb szerepekhez jutott, de ma már sokoldalúsága és nagy rutinra valló játékkal oly előtérbe került, mely szép tehetségének megfelel. Kisebb szerep jutott ma Menszáros Margitnak (Liavo kisasszony), de ebben is elragadó volt. Nagyon jó volt S. Erdélyi Emma egy néger leány szerepében. Kitűnő alak volt Mezey, mint a Coralie czég társa; társulatunk ezen kitűnősége jóformán vitte az egész darabot és a derültég akkor volt a legnagyobb, amikor ő mozgott a színpadon. A tapsból legnagyobb rész neki jutott, de osztozkodott benne Fenyéri és László is, kik mindketten legjobb tehetségüket érvényesítették.

A közönség tehát igen jól mulatott; az igazgató e szerint nem hiába hozta az áldozatot, amelyet a darab előadása és kiállítása igényelt.

Carolus.

* A Népszínház főrendezője. Megyery Dezsőnek a kolozsvári Nemzeti Színház igazgatójává történt kinevezésével üresedésbe jutott a Népszínház főrendezői állása. Sok kombináció merült fel azóta ez állás betöltése tekintetében. — A Népszínház azonban mindaddig nem jutott megállapodásra az iránt, hogy kit fog meghívni e fontos állásra. Legujabban Andorffy Péterről van szó, az aradi színtársulat volt, jelenleg a kassai színház főrendezőjéről, ki tudvalevőleg a vidék legjobb színházi rendezője.

Lukács Béla a ravatalon.

(Temetés az állam költségén.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 9.

Lukács Béla hamvainak méltó módon való eltakarításáról az ország költségén Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter gondoskodik. Az elhunytat egykori működése színhelyén, a kereskedelmi minisztérium palotájának első emeleti üléstermében helyezik ravatalra, ugyanott, a hol egykor Baross Gábor a ravatalon feküdt. Az óriási termet, valamint a lépcsősarnokot gyászpompával ékesítik az Entreprise emberei, a kik ma délelőtt fogtak hozzá a ravatal fölállításához.

A lépcsőzetes ravatal fölé menyezet borul s körülötte disznóvények állanak. A falakra pedig a koszorukat függesztik, a melyek nagy számmal érkeznek.

A halott most még künn fekszik a boncz-tani intézet külön termében. A holttestet fekete szalonruhába öltöztették és úgy tették a nehéz antik érczkoporsóba, melynek üvegfalán át látható a halottnak elváltozás nélküli, nyugodt arcza.

A koporsózárás előtt a halott arczáról Zala György és Ligeti Miklós szobrászok gipszlenyomatot készítettek. A koporsóbatételnél ott voltak a gyászoló család tagjai. A koporsót az Entreprise egyszerű szállító kocsián ma éjjel viszik át a kereskedelmi minisztérium palotájába és ott a készen álló ravatalra helyezik.

A ravatalos terem holnap, csütörtökön reggel nyolcz órától kezdve nyitva lesz a résztvevő közönség számára, mely a ravatalt déli egy óráig tekintheti meg. Ekkor elzárják a termet és a temetéshez készülnek, a melynek rendezésénél a minisztérium fiatalabb tisztviselői fognak közreműködni.

A minisztériumban ma közéletünk szereplői közül sokan fejezték ki részvétüket és alájegyezték nevüket a Hollán Sándor dr. miniszteri titkárnál kitett íven.

A kereskedelmi minisztérium a haláleset alkalmából a következő gyászjelentést adta ki:

„A magyar királyi kereskedelmi minisztérium mély megilletődéssel jelenti: Nagyméltóságú erzsébetvárosi *Lukács Béla* urnak. 6 császári és apostoli királyi felsége valóságos belső titkos tanácsosa, az I. osztályú vaskorona-rend vitéze, az orosz fehér sas-rend és a szerb Takova-rend nagykeresztje, a francia becsület-rend tiszt nagykeresztjének tulajdonosa, Marosvásárhely város I. kerületének országgyűlési képviselője, az 1900. évi párisi nemzetközi kiállítás magyar királyi kormánybiztosa, stb. stb. nyug. kereskedelmiügyi magyar királyi miniszternek, folyó hó 7-én, életének 54. évében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei folyó évi január hó 10-én, délután 3 órakor fognak a kereskedelmiügyi minisztérium palotájában a róm. kath. vallás szertartása szerint beszenteltetni és a kerepesi-uti temetőben örök nyugalomra helyezni. Budapest, 1901. január hó 8-án. Áldás enlékére!”

Lukács Béla özvegye a mai napon istemédek részvét levelet kapott. *Jókai Mór* ma hosszabb megható levelet küldött az özvegynek, úgy szintén *Wlassics Gyula* közoktatásügyi miniszter. *Hegedüs Sándor* ma személyesen jelent meg az özvegnél és úgy a maga nevében, mint *Mária Theresia* főhercegnő megbízásából kifejezte részvétét.

Szamosújvár városa, melyről *Lukács Béla* a hetvenes évek legelején, mint 24 éves fiatal ember, első ízben nyert képviselői mandátumot, gyönyörű pálmakoszort helyeztetett a ravatalára, a koszoru széles fekete selyemszalagjal és a fölirással: „Ez a városi országgyűlési képviselőjének — Szamosújvár szab. kir. város közönsége.”

Eddig mintegy 60 szebbnél-szebb koszoru érkezett a ravatalra.

A temetés holnap d. u. 3 órakor lesz.

(Apróságok *Lukács Béláról*.)

A tragikus sorsu *Lukács Béla* egyéniségét jellemző módon világítja meg az a gyöngédség, amelyvel családja iránt viseltetett. Felelevenitene most arról egy-két epizódot.

Miniszterkorában történt, hogy a Vaskapu munkálataihoz szólította a köteleesség s ez idő alatt családja Zalathnán időzött. Aggódva számította a napokat, amikor ismét megláthatja szeretteit. Egy napon miniszterelnökétől táviratot kapott, mely másnap délutánra Bécsbe szólította valami fontos országos ügyben. Meghagyta erre a titkárnak, hogy másnap reggel utazzék Bécsbe, maga azonban még aznap elindult — de nem Bécsbe, hanem Zalathnára, a családjához. Egy délelőtt helyett utazott egész nap egész éjjel és egész másnap délelőtt. Ejjel háromnegyed órára, csaknem lopva, benézett Zalathnára s másnap délután már Bécsben tárgyalta azt a fontos országos ügyet. Családjához való gyöngédségét mutatta ez a másik eset is: Mikor terhes kormánybiztosi hivatása tavaly hosszabb időre Párisba kötötte, fölpackolta és magával vitte Párisba egész családját.

— Költséges dolog, — mondta — de csak így tudok nyugodtan dolgozni.

De Páris perzselő, tikkasztó hősége megviselte a családját. Hogy őt magát is, arra nem vetett ügyet. Különösen a fia és szemefénye, Simi miatt aggódott és faggatta az orvost.

— A levegő csupán, más baja nincs — volt a felelet.

Augusztus volt. Rekkendő, tikkasztó hőség. De ő nem törődött ezzel, kiszakította magát három napra munkájából s rohogott a családjával vissza, haza, Zalathnára. Csak árnyas fának a láttára s a jó helyi levegő hatása alatt nyugodott meg.

— Na, itt jó lesz . . .

Persze jól lesz, de csak a családjának. Mert ő visszaforduláskor már ismét ott gubbasztott több utassal egy vasuti szakaszban s meg sem is állott Párisig. Három nap előtt indult el onnan s három nap múlva már ismét ott volt s elemében volt, hogy ismét nyugodtan dolgozhatott. Dolgozni pedig keményen tudott, ebben a tekintetben ő is vasember volt, mint példaképe, Baross Gábor. Egy alkalommal megkérdezték tőle miniszterkorában, hogy mi baja. Mert levertnek látszott.

— Magam sem tudom, — felelte — de azt hiszem, hogy igazuk van azoknak, akik azt mondják, hogy nem volna szabad olyan sokat dolgoznom. Ugy látszik, kissé túlerőltetem magamat. Pedig ma nem is dolgoztam olyan nagyon sokat.

— Mégis mennyit? — kérdezték a körülötte álló képviselők.

— Hát reggel nyolcztól kettőig, azután ebéd után három órától kezdve hétig. Nem birtam tovább, pedig igen fontos és sürgős teendőim vannak.

Dolgozott tehát tizenhárom óra hosszat aznap, amikor azt mondta, hogy „nem is dolgozott olyan sokat.”

Jellem dolgában puritán becsületesség jellemezte *Lukács Bélát*.

Ami apai vagyonából megmaradt — csekély néhány ezer forint — azt takarékpénztárba helyezte el kamatozni. Még csak részvényeket se vásárolt, nehogy hozzá férhessen a gyanu, miszerint üzérkedik.

Mikor miniszterre lett, nem engedte, hogy egyszerű háztartásában valami is megváltozzék. Még csak inast sem tartott. Mikor nyaranta Zalathnára ment, vitt magával egy hivatalosolgat, de nem engedte, hogy az mást végezzen, mint hivatalos dolgait. Elhozatta vele a postán érkezett iratokat, az aláírásokat az száritotta föl itatós papirossal — mert ott is száz számra volt az aláírás — de azontul nem volt szabad mást dolgoznia. Nehogy úgy tűnjék fel, hogy saját céljaira használja fel az állam alkalmazottait.

De midőn ennyire ment a puritanizmusa, nem csoda, ha érzékeny lelke megbántást érzett minden kicsiség miatt.

Bérekocsisok az automobil ellen.

(Nagy értekezlet a Nádor-szállodában.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 9.

Nagy forrongást idézett elő az aradi bérekocsisok között a város közigazgatási bizottságának tegnapi hozott határozata, mely szerint *Fodor Ignác* vállalkozónak engedély adta, hogy Arad város területén automobil-járatot létesítsen, és annak iparszerű használata mellett, a személyközlekedés egy részét lebonyolítani.

A fenyegető automobil-veszedelem érthető visszatetszést keltett az aradi egy- és kétfogatu bérekocsis tulajdonosai és alkalmazottai között, kik mintegy kétszázán existenciájukat féltik az ördögös járművektől. A veszedelem ellen való védekezésre ma délután megalakult az *Aradi bérekocsisok ipartársulata*, melynek kebelében közös erővel készülnek mozgalomra az aradi bérekocsisok az automobil ellen.

Ma délután 5 órakor ötven bérekocsis jelent meg a Nádor szállodába összehívott gyűlésen, valamennyien kárhóztatva a hivatkozott sérelmes határozatot s miután *Kiss Ferenc* ipartestületi titkárt gyűlésükbe megvárták, a *Gavrillette* János körelnök vezetése alatt megtartott gyűlésen határozatilag kimondták, hogy ipartársulattá alakulnak s így közös erővel fogják érdekeiket megvédelmezni.

A *Kiss Ferenc* által előterjesztett alapszabály-tervezetet magukévé téve „Az aradi egy- és kétfogatu bérekocsi tulajdonosok ipartársulatát” megalakítottak jelentették ki és

megválasztották az új egyesület vezetőségét. Elnök lett: *Gavrillette* Miklós. Alelnökök: *Janikovits* György és *Bógya* Ferencz; titkár: *Kiss* Ferencz; pénztárnok: *Garaj* Sándor; számvizsgálók: *Bogdán* György, *Biró* Mihály és *Miskovits* Balázs; jogtanácsosok: *Müller* Károly; választmányi tagok: *Bauer* József, *Burger* János, *Dosán* Miklós, *Schwarz* Fridolin, *Szeberényi* Gyula, *Szörfi* József, *Békési* Gyula, *Dobos* József, *Nagy* Mihály, *Biris* György, *Mikhardt* Lajos és *Bartók* Mihály.

Gavrillette Miklós elnök meghatottan mondott köszönetet a belé helyezett bizalomért s ígérte, hogy tapasztalatait igénybe véve, minden tőle telhetőt el fog köveini a társulat érdekeinek megóvása szempontjából.

Az ülés végén határozatilag kimondattott, hogy a társulat vezetősége *Müller* Károly, a társulat jogtanácsosának vezetése alatt közzé fog jelenni a főispán, a polgármester és a főkapitány előtt, kérve őket, hassanak oda, hogy az aradi bérekocsisok léte érdekét veszélyeztető sérelmes határozatot tartsák függőben, mert a bérekocsisok ipartársulata sem akar elzárkózni a haladás elől, s ha Aradváros közönsége úgy óhajtja, *ők is hajlandók az automobil Aradon meghonosítani*, s nincs szükség arra, hogy egy idegen vállalkozó okozzon annyi családnak indokolatlan konkurrencziát.

Csupán egy kérelmet csatolnak hozzá, s ez az, hogy nekik idő adassék arra, miszerint a legmodernebb, legczélszerűbb és legalkalmasabb e nemű járműveket beszerezhessék.

Miután még ülés végén megbízták a titkárt, hogy az alapszabályok jóváhagyását lehetőleg gyorsan kieszközölje, a gyűlés tagjai ujjonnan választott vezetőségünknek életével szétoszlottak.

SPORT.

+ Az „Aradi Tornaegyesület” választmányára dr. *Steinitzer* Pál alelnök vezetése alatt küldött-ségileg kereste föl dr. *Robitzek* Agoston egyesületi elnököt, hogy személyesen adják át jegyzőkönyvi kivonatban a választmánynak azon óhaját, hogy elnöki állását, melyet 20 hosszú éven keresztül olyan fényesen betöltött, továbbra is megtartsa. Dr. *Robitzek* Agoston megindulással fogad a tornaegyesület tiszteletének, bizalmának és szeretetének eme spontán megnyilatkozását s bármennyire fájlalja is — szölte — hogy elnöki állásától, melyet az egyesület állandó bizalma folytán husz hosszú éven át volt szerencsés viselhetni, meg kell válnia, de elhatározása megmásíthatatlan. Mint lemondó levelében is említette, előre haladt kora és megrongált egészsége gátolják őt abban, hogy elnöki tisztét továbbra is úgy betölthesse, a mint azt e nemes és hazafias célokat szolgáló egyesület érdekei megkívánják. Épen azért elhatározásában nemcsak a saját, hanem az egyesület érdekei is vezettek. Hogy azonban az a benső kapocs, mely őt az egyesülettel oly hosszú időn keresztül egybefűzte soha meg ne lazuljon, alapító tagul belépett az egyesületbe s ígérte, hogy az egyesület érdekeit ezentul is szívében fogja viselni. A választmány ezen kielenítés után nehezen bír, de belenyugodott a megváltozhatatlanba. E után a tornaegyesület küldöttsége a városházán *Sarlot* Domokos Arad város érdemes főkapitányát kereste föl, hogy őt 25 éves tisztviseleti jubileuma alkalmából mint az egyesület első pénztárnokát üdvözölje. Dr. *Steinitzer* Pál, a küldöttség vezetője előrebocsájtotta, hogy azért jön a tornaegyesület tiszteletével későbbben, mert elnöke vezetése alatt óhajtott megjelenni az általános tisztelegések idejében, de az elnök beteg lett s így maradt a tisztelegés későbbre. Meleg szavakban emlékezett meg a szónok *Sarlot* Domokos érdemeiről, melyeket ugyanis mint a tornaegyesület első pénztárnoka, ugyanis mint lelkes működő tag, az egyesület körül szerzett. *Sarlot* Domokos meghatva köszönte meg a tornaegyesület kitüntető figyelmét s örömmel emlékezik vissza az egyesület ke-

belében eltöltött szép és hasznos órákra s azt sajnálja, hogy részint előrehaladott kora, de leginkább nagymérvű elfoglaltsága nem enged meg neki, hogy a testedző az egészséget fentartó, s a kedélyt nemesítő és felvidámító tornázásban nem vehet részt. Igérte, hogy a fontos missziót betöltő tolnaegyesület érdekli, a hol csak alkalmi nyílik, tőle kitehetőleg mindenkor támogatni fogja. Erre a küldöttség a főkapitány élettelésével távozott.

Egy körorvos üzelmei.

(Hajmeresztő dolgok egy orvos praksisában.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, január 9.

Idestova husz éve, hogy Letenyének körorvosi teendőivel állandóan megbízott járásorvos, Hajós Sándor dr. negyvenhét község egészségügyének intézését átvette. Hajós Sándor dr. ambíciózus, reformeszmékkal telített fiatalember volt akkor s elhatározta, hogy a közegészségügy terén nagyobb újításokat és nagyszabású változtatásokat léptet életbe. Sajnos, orvosi felfedezésekkel gyarapítani a tudományt nem igen volt módjában s így elhatározta, hogy a betegk kezelését fogja új és modern alapokra fektetni. Az eddig divó szokás szerint rendszeren az orvos állapította meg a beteg baját s a kórismét ő csinálta: Hajós Sándor dr. szakítva az ósdi tradíciókkal, megvetette az *ab invisis* gyógykezelés alapjait.

Hajós Sándor dr. ügyét annak idején — egy évvel ezelőtt, mikor a feljelentés megtörtént — eléggé bőven tárgyalták a lapok. A kitűnő orvos husz esztendőn keresztül rendszeresen írt és rendelt gyógyszereket anélkül, hogy egy beteget is látott volna. A betegnek valamelyik hozzátartozója megjelent az orvos lakásán s bejelentve a kórismét, megkapta a vényt, melynek alapján a beteg, ha az Isten is úgy akarta, meggyógyult, ha pedig a csillagokban más sorsát írta meg előre a végzet, meghalt.

Azonban a kenyéririgység és a tömegnek a kiváló elmék ellen táplált hagyományos gyűlölete egy kicsiny követ gördített a törekvő orvos útjába, melyen az megbolított és elesett. Egy évvel ezelőtt sürgős feljelentés indult a belügyminiszteriumba Hajós Sándor dr. ellen s illetékes fórumok tüzetes vizsgálat alá vették az *ab invisis* módszert. A vizsgálat tüzetes voltát bizonyítja, hogy eltartott egy évig s a sajtó sürgetései nélkül elhúzódna most is. De most véget ért. A zala vármegyei közigazgatási bizottság fegyelmi válaszmánya Hajós Sándor dr. hivatalának elvesztésére ítélte, aminek következtében kilátás van rá, hogy Letenye és környéke ezentúl nélkülözni lesz kénytelen az orvosi tudomány újabb vívmányait.

Hajós Sándor dr. maga is beismerte, hogy azon 20 év óta, amióta Letenyén az orvosi gyakorlatot folytatja, pl. Béc községből, amely község Letenyétől 1—2 kilométerre fekszik, hat gyermeket sem hoztak hozzá gyógykezelés végett és nem is hívták őt beteghez, mivel úgy ment volna. Husz éves orvosi gyakorlata alatt, bármint súlyos betegségről lett is legyen szó, egyetlenegyszer sem szerzett magának meggyőződést a rendelt gyógyszer hatásáról.

Halottkémi teendőit is sajátos és ujszerű módszerrel végezte. A halottakat — s elképzelhetjük, hogy elegendő lehettek Letenyén és környékén az ő körorvoskodása alatt — úgy „kémlelt”, hogy megpiszkálta őket a botjával. Ha nem rugdáltak, bizonyára halottak voltak s Hajós Sándor dr. a jól teljesített kötelesség föltételével távozott a halottas házból.

Hajós Sándor dr. a hangzatos reklámmal hirdette és méregdrága orvosi műszerekhez nem volt nagy bizalma s így elhatározta,

hogy a tudomány számára e téren is új utakat készít. Egy torokgyíkos gyermeknek torkát úgy vizsgálta meg, hogy a gyermek nyelvét a *czurudjával* nyomta le, ami elég nagy önmérséklés volt Hajós Sándor dr. tól, ha meggondoljuk, hogy erre a célra ugyanoly joggal felhasználhatta volna a sétabotját is, a petrenczerudtól és a vendégoldaltól teljesen eltekintve. Egy dagadt lábú asszony hólyagját egy immár nyugdíjállományba helyezett kötötűvel szurta fel. Egyszer halottat kellett boncolnia; mit csinált? A szomszéd asztalostól kölcsönkérte a fűrészt s talált ugyanabban a műhelyben egy kést is, melylyel ugyan — eredeti hivatása szerint — faszegeket szoktak volt faragni, de amely üres óráiban s mellékfoglalkozásként Hajós Sándor dr. teóriája szerint kiválóan alkalmas volt halott boncolásra is.

Mindezek a dolgok valóknak bizonyítottak be a megejtett vizsgálat során s bár még egyéb panaszok is voltak, ezeket elegendőeknek találta a zalaegerszegi közigazgatási bizottság, hogy Hajós Sándor dr.-t állásának elvesztésére és a vizsgálat költségeinek megtérítésére ítélje el.

Ezek után Hajós Sándor dr. reformeri működését más szintre lesz kénytelen áthelyezni; de azért ne csüggedjen Hajós Sándor dr.: *Recipe ferrum!* Reméljük, hogy hirneve meg fogja előzni utjában s esetleges új székhelyének lakossága nem fogja elmulasztani, hogy az orvosi tudománynak ezen önzetlen, lángeszű apostolát és üdözött vértanuját némi kárpótlásul virágos kapukkal, fehér ruhás szűzekkel, taracklövészekkel és üdvözlő szónoklatokkal fogadja bevonulásakor.

Egy tárgyilagos megjegyzésünket azonban mégsem fojthatjuk el. Hajós Sándor dr. husz éven át volt a letenyei járás orvosa; hogy miként felelt meg orvosi tennivalóinak, fentebb írtuk le. Miért, miért nem, de bizonyos, hogy bár husz év alatt Letenyén és környékén sokan haltak meg, mégsem haláloztak el többen, mint az ország bármely más járásában.

A mama Budán lakik.

(Elmondja egy népszámláló-biztos.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, január 9.

A budapesti bérházakban annyi embert zsufolnak össze, hogy valóban nem csoda, ha a szomszédját sem ismeri az ember. Mennyi dráma, mennyi tragédia játszódik le, milyen nyomor, minő pompa lakozik a szomszédban, az alsó, vagy felső emeleten, azt csak véletlenül tudhatja meg az ember.

A népszámláló-biztos azonban mindent megtud. Egyik köruti palota kis udvari lakásában egy öreg asszonyt és egy két éves kis leányt találtam.

A baba gyönyörű, csodásan szép kis angyalka volt. Aranyzóke, göndör fűrtjei, nagy, okos, fekete szeme és bájos kerek orcácskája volt. Megszólítottam a kicsikét:

- Hogy hívnak édes?
- Olga.
- Hol a mama, vagy kis apa?
- Apát nem tudom, kis mama Budán lakik.

Ránéztem az öreg asszonyra, akinek erre könybe lábadt a szeme.

— Szomorú történet ez uram. A kis lány apja K. L. tanár, (a fővárosi társaséletben nagy szerepet játszó ember.) Itt lakott nálam. A leányom éppen akkor végezte el a tanító-képezdét. Szép és fiatal, aztán a tanár ur érdeklődött iránta. Tanította, oktatta, s aztán megszerették egymást. Eleinte vonakodtam, nem akartam szegényt a házamban, de a

tanár ur megígérte, hogy mihelyt véglegesítik az állásában, feleségül veszi a leányomat.

Aztán láttam a boldogságukat, és én is biztam és bízom most is. Aztán megszületett ez a kis gyermek. A tanár ur ezután is tisztességesen viselkedett. Gondoskodott a leányomról, a gyermekről, és amikor Budára helyezték át, a leányomat is magához vette. Együtt élnek, mint férj és feleség.

És most már hiszem, tudom, hogy feleségül veszi a tavasszal.

Minden héten eljönnek, meglátogatják a gyermekemet.

Aztán ilyenkor valamennyien olyan boldogok vagyunk, de olyan boldogok, hogy azt ki sem mondhatom.

És ekkor zokogásra fakadt a szegény asszony.

Nekem nem szabad sokáig időznöm egy lakásban. Sietnem kell. Megírtam a számláló lapokat, biztattam az öreg asszonyt, de azóta is folyton azon jár az eszem, vajjon elveszi e hát feleségül?

Tűz a budapesti tőzsde-épületben.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 9.

A budapesti tőzsdepalotának az értéktőzsde nagy terme fölött a III. emeleten a múlt esztendei augusztusban veszedelmes tűz pusztított, a mely alkalommal a kéménybe épített gerendázat meggyújtott, majd az egész mennyezet leszakadt a nagyterembe, maga alá temetve három tűzoltót is. Ezek közül kettő meggyógyult, a harmadik, Bors Mihály azonban még azóta is a kórházban fekszik, s nyomorékja lett örökre az akkori veszedelemnek.

Ma megint ezen a helyen ütött ki a tűz, s annak híre nagy rémületet keltett a tőzdelátogatók körében. A tüzesetről a következőket jelentik Budapestről:

Ma reggel 8 óra tájban a tőzsdepalota harmadik emeletén lakó dr. Virág ügyvéd füstszagot érzett az irodája mellett lakó Hozsmann Károly kávé előszobája előtt. Rögtön figyelmeztette erre a háziszófogakat, viszont mikor a füstszag egyre terjedt, telefonozott a tűzoltóságért. A tűzoltók részéről nyomban a helyszínén termelt Blaschnek segéduszt vezetése alatt a VIII. és IX. kerületi őrség, s hozzálátott az oltás munkájához. E közben megjelent a rendőrség részéről Naszády Béla fogalmazó, Laky Imre és Fasching felügyelők, megfelelő számú rendőrrel, a kik azután elállták az értéktőzsdebe vezető bejárásokat.

A tőzdelátogatók egyre érkeztek, de a terem a rendőrség kiküldöttje óvatosságból elzáratta. Később megjelent a helyőrség ügyeletes törzstisztje is, valamint a 69 ik gyalogezred készenléte Medoly Béla hadnagy vezetése alatt, azután a kerületi mérnöki hivatal részéről Linzhauer mérnök, a tőzsde részéről Ullmann József.

A tűzoltók a lappangó tűz kutatása közben a padlózat felfeszítéséhez fogtak. Alig hogy az első deszkát főlzakították, fojtó füst csapott föl, közben egy-egy hatalmas lángnyelv kíséretében. A tűzoltók tisztje látva a bekövetkező veszedelmet a tűzoltókat derekukon megkötöztette s ezek így folytatták munkájukat. A füst oly fojtó és sűrű lett később, hogy az emberek csak pár percig dolgozhattak egymást fel felváltva.

A veszedelem keletkezését már most még lehetett állapítani. Az értéktőzsde nagyterme fölötti helyiség gerendázata helytelenül épült, a mennyeiben érintkezett a kéménynyel a mely a tulhevitéstől azután ki-zárítva a gerendát azt lángalobbantotta. A tűz már két, három nap óta lappanghatott, míg észrevették.

A veszedelmet a tűzoltók fáradtságos munka

után 11 órára elhárították, de miután félt, hogy a menyezet ismét beomlik, a szakértők elrendelték annak feltámasztását, a mi meg is történt. A tüzoltók ezután bevonultak, csak két ember maradt hátra, hogy az esetleg még lapangó tüzet locsolja. A kár nagyságát még nem állapították meg, s azt a megejtendő tüzvizsgálat lesz hivatalosan kideríteni. A nagyterem egész nap zárva maradt s valószínűleg így lesz, míg a megrongált részeket helyreállítják.

HIREK.

— **Minisztereiink Bécsben.** Széll Kálmán miniszterelnök és Darányi Ignác földművelésügyi miniszter ma Ferencz Ferdinánd főhercegnél tisztelegtek. Kállay közös pénzügyminiszter ma megjelent a magyar miniszteriumban és hosszasan konferált Széll Kálmán miniszterelnökkel. Később megjelent ott Körber osztrák miniszterelnök is, a ki szintén hosszasan tanácskozott a magyar miniszterelnökkel.

— **Jégünnepély.** Az aradi korcsolyázó egyesület városligeti jégpályáján csütörtökön, f. évi január hó 10-én d. e. 10-től 1 óráig, a csász. és kir. 33 ik gyalogezred zenekara fog játszani. Belépti-díj nem tagoknak és nézőknek a csarnokban 60 fillér.

— **Változás az aradi helyőrségben.** Az ideiglenes hadgyakorlatok után a szokottnál nagyobb arányú helyőrségváltozások lesznek, a mely kiterjed az aradi háziezredre is. Mint ugyanis értesülünk, a csász. és kir. 33 ik gyalogezred harmadik zászlóalja, mely most Castel-Nuovóban van, visszajön Aradra s helyette az ezrednek egy másik zászlóalja *Kehértemplomba* helyezték át. Castel-Nuovóba a 101-ik gyalogezrednek egy zászlóalja fog az idén lemenni. A 83-ik gyalogezred is visszajön Boszniából s Komáromban, illetve egy zászlóalja Szombathelyen fog állomásozni.

— **Thun gróf völegény.** A volt osztrák miniszterelnök, egy bécsi távirat szerint, eljegyezte özvegy Ratislav Ernesztin grófnőt.

— **Elhunyt plébános.** Kisjenőről telefonálta tudósítónk, hogy ifju Oltványi Pál kegyuri plébános az éjjel 10 órakor élte 41-ik évében hirtelen meghalt. Oltványi szívelzsirosodásban szenvedett, a mely ellen több budapesti egyetemi tanárnál keresett orvoslást, de hasztalan. Nem lehetett segíteni rajta. Tegnap este elég jól érezte még magát. Gazdasszonyát megkérte, hogy reggelre hozzon szánt, mert szánkázni szeretne.

— **Ki tudja, — ugymond — lesz-e még alkalmam valamikor erre a mulatságra.**

Röviddel ezután a plébános már oly rosszul lett, hogy ágyba kellett feküdnie. Pár pillanat múlva meghalt. Váratlan elhunyt az egész városban őszinte részvétet kelt. Oltványi tizenkét esztendőn keresztül volt Kisjenő róm. kath. plébánosa, a lakosság felekezeti különbség nélkül szerette és nagyrabecsülte. Igazgatója volt a kisjenői takarékpénztárnak is, a mely halálhírére kitüzte a gyászlobogót s külön gyászjelentésben tudatta az őt ért vesztéséget. A megboldogult plébános Szegeden véggezte gimnáziumi tanulmányait, a papnövendék pedig Temesvárott. Legelsőbbben Pankotára nevezték káplánnak, honnét Dettára, Steyerlakra, Resiczára, majd hittanári minőségben Nagy-Kikindára került. Kisjenői plébánossá 1887-ben nevezték ki. Elhunytáról táviratilag értesítették Desseuffy Sándor csanádi megyés püspököt. Temetése, holnap, péntek délelőtt 11 órakor lesz. A temetési szertartást Kramp János eleki főesperes fogja végezni.

— **Az új-szentannai zendülés tárgyalását elnapolták.** Az új-szentannai hírbehúzott zendülés fő-

tárgyalása rossz ómenek között indult meg. Pogonyi Nándor dr. és Nagy József dr. bírák, kiknek a tanácsban részt kellett volna venniük, hirtelen megbetegültek, úgy, hogy Schartner Sándor dr. és Szöllösy Jenő dr. bíráknak kellett őket az első nap helyettesíteni. Ma pedig a fő-tárgyalást vezető elnök, Fábian Lajos dr. kir. ítélőtáblai bíró volt kénytelen őrizni a szobát, a minek következtében a fő-tárgyalást el kellett napolni. De alaposan meg van hülve Schartner Sándor dr. szavazó bíró is. Az elnök meghülését az esküdtszéki teremben uralgó, szinte leirhatlan légvonat okozta. Tegnap egész éjjel égett a kályhában, mégis oly hűvös volt a terem, mint egy farkasordító. A mai tárgyaláson az elnököt Földes János kir. törvényszéki bíró helyettesítette, a ki megnyitván az ülést, behívatta az összes vádlottakat és tanukat. Lehettek vagy százan, a terem ülőhelyeit színig megtöltötték. Földes bíró előadta, hogy az elnök betegsége miatt a fő-tárgyalás ma szünetel, de holnap talán folytatható ható lesz. Holnap a még hátralévő vádlottakat fogják kihallgatni, azonkívül Jeszl József, Zorád Ferencz, ifj. Zorád János és Mayer József tanukat. A többiekre pénteken és szombaton kerül a sor.

— **A czár veszedelmesen megbetegedett.** A czár hosszas, súlyos betegségről már a legmegnyugtatóbb híreket küldötték szét, ma azonban egy Kopenhágából érkezett távirat ismét komoly fordulatról értesít, arról ugyanis, hogy a czár tüdőbajba esett, és hogy a környezete nagyon aggodik. Ez aggasztó hír folytán a budapesti tőzsdén ma a hitelrészvény és az államvasut papírjai árhanyatlást szenvedtek.

— **Fogházra ítélt osztrák képviselő.** A vadoviczei törvényszék ma hirdette ki ítéletét Sztojalovszki pater reichsrathi képviselő hatóság elleni erőszak miatti bűnyűgyében, mely szerint a pater egy havi fogház büntetés elszívására ítéltetett.

— **Gál Lipót halála.** Gál Lipót látszerész, az aradi kereskedővilág egyik tiszteletreméltó tagja, rövid szenvedés után meghalt. A megboldogult ritka becsületességével, derék jellemével és nemes lelkületével széles körben a legnagyobb tiszteletben és becsülésben részesült. Mint családapa családjának disze volt, ki mindenét arra áldozta, hogy gyermekeiből a társadalom hasznos tagjai váljanak. Gál Gyula, a Nemzeti Színház művésze, benne édes apját gyászolja, ki fenkölt gondolkozásával a művészet iránti hajlamot ápolta benne és testvéreiben. Gál Gyula már napokkal ezelőtt sietett édes atyja betegágyához, de a leg gondosabb ápolás sem menthette meg a beteget. A haláleset mindenütt, a hol a derék öreg urat ösmerték, a legnagyobb részvétet keltette és ez enyhítse a keményen sujtott család fájdalmát. Érdekes megemlíteni, hogy Gál Lipótnak tizennyolcz gyermeke volt, a kik közül nyolcz van életben.

— **A gyilkos katona-örség.** A baktói vérengzés miatt az aradi vár börtöneibe került szegedi katonai örség ügyében szenzációs fordulat állott be. Hír szerint a letartóztatott négy baka közül az egyik, akire elejétől a gyanu irányult: Tatár Mihály közlegény a vizsgálat során megtört és beismerte, hogy Tari Piroskát ölte le, valamint öltet Tarira és Tarinéra is. Tatár szerelmes volt Tari Piroskába, a tett napján is ostromolta a menyecskét nyilatkozataival, sőt akkor az esti órákban az őrhelyét is elhagyta és néhány szót váltott Tari Piroskával. Azt mondta a fiatal asszonynak, ha nem viszonzozza érzelmeit, akkor lelövi. Tari Piroska erre azt felelte, hogy

hü marad férjéhez, akire türelemmel vár, míg kiszabadul a börtönből.

— Magát pedig — ugymond Tari Piroska — följelentem a kapitánynál, mert megfenygetött.

Tatárnak a fejébe szállt a vér a haragtól és a szégyentől, hogy kérelés és fenyegetés mindhiába, mert a rabember felesége fittyet hány neki. Tatár agyában ekkor fogamzott meg a bosszu, melyet egy órával később végrehajtott. A lövés zajára az örség másik három tagja is elbagyta a helyét. De sejtelmük sem volt arról, hogy Tatár gyilkosságot követett el. A gyilkosság részleteire nézve még folyik a vizsgálat. Tari vadőr felesége már némileg föl-épült a súlyos lösebből és nemsokára elhagyja a kórházat. A súlyos sérülésnek a nyomai azonban sohasem mulnak el teljesen.

— **Kitüntetett nagykövet.** Bécsből jelentik: A király Pasetti-Friedburg Máriusz báró quirinali rendkívüli és meghatalmazott nagykövetnek a Lipót-rend nagykeresztjét adományozta.

— **Az apácza esküvője.** A múlt év tavaszán nagy szenzációt keltett Nagyváradon egy fiatal apácza szerelmi regénye, ki odahagyta a zárdát s visszatért Nagyszébenben lakó szüleihez, mint boldog menyasszonya a biharmegyei köz-kórház egy volt fiatal orvosának, dr. Endersnek. A boldog menyasszony, az egykori Olivia nővér, holnap boldog férjes nő lesz. Holnap vezeteli oltárhoz szerető völegénye. A szép menyegzőn, mely Nagyszébenben lesz, részt vesz a fiatal orvos egy pár nagyváradai barátja is.

— **Beteg zeneszerző.** Id. Abrányi Kornél, a magyar zenevilág Nestora — mint Budapestről jelentik — már két hét óta súlyosan beteg tüdőhurutban. Orvosa Ótvös József dr., a Margitsziget jeles főorvosa javulást konstatál ugyan a mester állapotáról, de még beletelik pár hét, míg Abrányi a szobát elhagyhatja. Az agg zeneszerzőt neje, Katona Clementin odaadó gonddal ápolja.

— **Pisztolypárbaj.** Ma délután az ujszegedi ligetben lövések dördültek el. Két ur intézte el egymással lovagias ügyét pisztolyal a kezében. Az ellenfelek St. A. gróf és egy tisztviselő, kik a lövések után sértetlenül távoztak a párbaj színhelyéről.

— **Az iparfejlesztési ügyosztály új vezetője.** A kereskedelmi miniszter, fővárosi tudósítónk távirata szerint, az iparfejlesztési ügyosztály vezetésével Hegyeshalmi Lajos miniszteri titkárt bizta meg. Az ügyosztály az iparfejlesztési szakosztálynak van alárendelve, melynek főnöke Szterényi miniszteri tanácsos.

— **A mértékhitelések államosítása.** A kereskedelemügyi miniszter a mértékhitelítő hivatalokat államosítani akarja. Az államosítás előmunkálatait végzik most a miniszteriumban s miután Arad is egyik székhelynek van kiszemelve, a miniszter leirt a város tanácsához, hogy keressen a hivatal számára egy három egymásbanyiló szobából álló lakást s tudassa, hogy annak bére mennyit fog kitenni. Az államosítás azonban még ez évben aligha lesz meg.

— **Maros-Vásárhely képviselő-jelöltje.** A maros-vásárhelyi első kerületi mandátum Lukács Béla képviselő elhalálása folytán megüresedvén, az ottani szabadelvű párt Geréb Béla polgármestert jelölte a képviselőségre.

— **Farkasok Mikalán.** Éveken át hangzott a panasz: nincs tél. Igaz, sokáig nem is volt, hanem aztán az idén van olyan, hogy minden specialitását élvezhetjük. Nekünk városiaknak kijut a szán, a jégpálya, a falusiaknak a — farkas. Tegnap történt, hogy Mikalán a mezőőr nagy kiáltozást hall, azt hívén, tolvajok járnak, puskát fogott, s kiszaladt az utcára. Amint a kapun kilépett, kellemetlen meglepetésül két farkassal látta magát szemben. Azonban nem vszetette el hidegvérét, felkapván s fegyvert, a farkasokra duplázott s az

egyiket szerencsésen le is terítette, míg a másik megsebesülve, elfutott. Az elejtett farkast a község házára vitték, hol most közbámulat tárgya.

— **Tűz Kurticson.** Tegnap éjjel 12 órakor Kurticson Zsulán Illés földmivelőnek istállója kigyuladt; két lova, egy csikója s két tehene beleégett. A tűz nagy ijedelembe ejtette a szegény gazdát és családját annyira, hogy feleségével együtt még ma is betegen fekszenek. A kár 900 korona értékű, és a csapás annál súlyosabb, mert semmi sem volt biztosítva. A tüzet eloltani nem lehetett, mert a köd oly sűrű volt, hogy a 8–10-ik háztól sem lehetett látni a tüzet, melyet nem a házbéliek, hanem az éjjeli őrk vettek észre és ezek költötték fel a házbélieket. Azt hiszik, hogy gyújtogatás esete forog fenn, a vizsgálatot meg is indították.

— **Tragédia egy vadászatán.** Szomorú kimenetelű vadászatról értesít bennünket rosztokai levelezőnk: Suktak Barna rosztokai jegyző a múlt szombaton hajtvadászatot rendezett, hogy az elszaporodott duvadakat pusztítsa. A vadászat nemcsak a kaputos osztály, hanem a parasztság közül is részt vett, a kinek fegyvere volt s azzal bánni tudott. A vadászokat kettesével állították föl. Borbi Gyula segédjegyző együtt állott Plutár Ferencz telkesgazdával. Nemsokára, hogy a hajtok megindultak, két óriási vadkan csörtetett elő. Megindultak a puskaropogások, a mire hirtelen két éles jalkiáltás hallatszott. A vadászatot ögtön megszüntették s akkor vették csak észre, hogy Plutár Ferencz és Borbi Gyula, kik egymás mellett állottak, átlőtt mellet a földön vonaglanak. Ugyanakkor a hajtok is jelentették, hogy egyik hajtófiu fejét átlőtték és a gyermek meghalt. Az eset után Suktak jegyző azonnal megajtatott a csendőrségért, melynek segítségével a nyomozást megindították. A vizsgálat kiderítette, hogy a nagy köd miatt a fölállítást elhibázták; továbbá hogy a vadászok közül többen, a mikor az első rohanó vaddisznokat észrevették, elhagyták helyüket és futottak a vadak után. Az eddigi vizsgálat szerint Borbit és Plutárt Bakesi József és Ledó Mihály löhették meg, mert ők állottak az áldozatokkal szemben s a buccolás alkalmával talált lövedék is ezt igazolja. Hogy azonban Pivka Simon hajtógyereket ki lötte agyon, azt mindeddig nem lehet megállapítani, mert a fejből előkerült ólomdarabhoz hasonló lövedéke több vadásznak volt. Megnehezíti a vizsgálatot az is, hogy a lövés pillanatában csak öten-hatan maradtak helyükön, a többiek szétfutottak és hogy a sűrű köd miatt a vadászok egymást nem is láthatták.

— **Sternberg bankár újabb büne.** Berlinben újabb szenzáció került napirendre, mely a fogva levő Sternberg bankárt ismét a vádlottak padjára fogja vinni. Az újabb büneset azáltal jutott napvilágra, hogy egy Rueva nevű asszonyt tartóztattak le, kinek kihallgatása alkalmával Sternberg bankár ellen újabb erkölcszelen üzelmek vádja nyert beigazolást.

— **Megfagyott drótostót.** A szokatlan hideggel beköszöntött ujesztendőnek már megvan az első áldozata. Kisjenőről jelenti tudósítónk, hogy Palkó János házaló drótostót az éjjel holtan találták az utcán. Megfagyott a nagy hidegben. Holttestét beszállították a község házára.

— **Iskolai mulasztások a hidegben.** A város mai közgyűlésén Boros Vida törvényhatósági bizottsági tag igen fontos s a szülők érdekében álló körülményre hívta fel a polgármesternek, mint iskolaszéki elnöknek figyelmét. Egyik városi iskolában fordult ma elő, hogy egy kis leánynak, mire az iskolába ért, a most uralkodó nagy hidegben, füle és kezei megfagytak. Ez talán nem is az egyetlen eset. Ilyen esetekre való tekintettel arra kérte a polgármestert, hogy azon iskolai mulasztásokat, melyeket az iskolától távol lakó tanulóka nagy hideg miatt kénytelenek eikövetni, ne

büntessék, s különösen ne olyan szigoruan, mint általában szokás. A közgyűlés egyhangu helyesléssel fogadta az indítványt. Valóban nem is járja, hogy azok a tanulók, kik több kilométernyi távolságra laknak az iskolától, ilyen hidegben ki legyenek téve a megfagyásnak azért, hogy meg ne büntessék egy-egy mulasztásért.

— **Kirabolt templom.** Tavaly november 24 és 26-ika között Bécsben a Mariahilf-templomot kirabolták. Az ismeretlen tettesek templomi szereket és kegyajándékokat raboltak el mintegy 50.000 korona értékben. A bécsi rendőrség erről ma értesítette a budapesti államrendőrséget, amely a szükséges intézkedéseket nyomban megteheti.

— **Az osztályorsjáték — külföldiek kezében.** Ritkán foglalkozunk az osztályorsjátékkal, pénzügyi politikánk ezen egyik legsötétebb foltjával. Hogy ma szóvá tesszük ezt az intézményt, arra egy jól értesült fővárosi könyvmatos lap alábbi hite indít bennünket:

Az osztályorsjáték „magyar” főelárusító, a magán cégek és az osztályorsjáték főelárusításával foglalkozó bankok képviselői tegnap gyűlést tartottak. A gyűlésen rendkívül elkeseredett hangulat tört ki az osztályorsjáték igazgatósága ellen s az is szóba került, hogy a magyar főelárusítók az üzlettől teljesen visszavonulnak. Egyelőre abban történt megállapodás, hogy a gyűlésen képviselt főelárusítók kérénynt nyújtanak be az igazgatósághoz az iránt, hogy a sorsjegyekre való jegyzés határidejét, mely január 15-én járna le, az igazgatóság későbbi terminusra halaszssa el. A magyar főelárusítók és az osztályorsjáték igazgatósága között a surlódás leginkább abból a körülményből származik, hogy az idegen tőkével sok idegen jött be erre az üzletre s a nagyrészt külföldi igazgatóságra gyakorolt befolyás révén az idegen főelárusítók a magyar főelárusítók kárára kapnak előnyöket az osztályorsjáték igazgatóságától.

Ertesülésünk szerint a jövő héten nagyobb értekezletet tartanak Budapesten ez ügyben és amennyiben az osztályorsjáték igazgatósága tovább folytatná eddigi germán politikáját: valamennyi magyar főelárusító abbahagyja az árusítást.

— **A nátha.** A szezon teljességének csilhatatlan jele a nátha, mely, miként az öröm nyomán a lehangolás, ott kísért a szezon kiváltságos élvezőinek minden nevezetesebb mozdulatánál. A jégpálya hívei, ugyszintén a téli korzó ünnepektől alakjai, nemkülönben a kültelkek egyszerű fiaj, mindannyian egy tanulságot szerezhetek maguknak a téli szezon alkalmából és ez az, hogy a nátha ünnepelesen beköszöntött s a náthások tábora mind jobban szaporodik. Az utcákon, a jól fűtött szobákban, a munkás telepeken és egyéb sokadalmakban, a nátha az az összekötő kapocs, mely a kasztokra és osztályokra különödt embereket újabban, ha csak néhány napra is, egymásnak kölcsönös megértőivé teszi. Orvosi vélemény szerint ötezer körül jár a náthások száma Aradon.

— **Uj halászi társulat.** A Maros áradmégyei szakaszán, nemkülönben ennek a Tiszába való torkolásáig érdekelt birtokosok halászi társulatot alakítottak. Elnökké Zselénszki Róbert grófot, alelnökké Csernovits Diodort és Nákó Sándor grófot, igazgatóvá Sámosy Árpádot választották meg. Az új társulat vízterületeinek kiterjedése 8520 katasztrális hold.

— **Öngyilkos kereskedőtanoncz.** Haász Ignác 14 éves, f.-gyarmati illetőségű fiu Kisjenőn egyik kereskedésben volt tanoncz. A minap megszökött gazdájától és hazatért szülőihez. Apja megprongatta a szökésért s meghagyta neki, hogy menjen vissza azonnal a kereskedésbe. A fiu úgy tett, mintha Kisjenőre utaznék, de csak a temetőig ment el, ott re-

volverrel föbe lötte magát. A szerencsétlen gyermek szörnyet halt.

— **Photoplasztikon** Salacz u. 1. sz. Lócs-féle házban. A Párisi világiállítás képekben remek utánzatai a természetnek, minden egyes kép az eredeti hű tükre Franciaország nagy városainak látképe, a ki nem lehetett ott jelen, annak alkalmoszerű most minden mozzanatát azon nagy világ eseménynek melyet a világ összes műkincseiből művészek alkottak, élvezhetni. A megnyitás korhű képe az ott szereplő nagyságokkal. Minden alkotása az ipar és kereskedelemnek összehalmozva hatalmas palotákban. Minden csoport élvezet és tanulmány annak ki hasonlót nem látott, s a ki látta annak kétszerte nagyobb ismét élvezni azokat a látottakat, melyek gyönyört okoznak. Megtekinthető pénteken január 11-étől kezdve 8 napon át, naponta délelőtt 10 órától este 10 óráig. Belépti díj 40 fillér, diákok, gyermekek és katonák 20 fillér vasárnap általánosan 20 fillér.

— **A szerelem öngyilkosa.** Erdőhegyen — mint tudósítónk jelenti — ma reggel öngyilkosság történt. Bányai Imre donga-őr föbe lötte magát s rövid kinlódás után meghalt. Azért oltotta ki életét, mert édes anyja nem engedte meg, hogy azt a lányt vegye el, a kit szeret.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Nagy lopások a vonaton.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 9.

Tegnap, hétfőn este a Budapestről Nagyváradi felé robogó gyorsvonaton nagy lopás történt. A keleti pályaudvaron ült vonatra Sajtos Sándor hajduböszörményi sertéskereskedő, akik bankóktól duzzadó pénztárcáját még a váróteremben elrejtette az inge alá. Amint a vonat megindult, Sajtos, ki egyedül utazott egy II-od osztályú szakaszban, végighevert a pamlagon és csakhamar elszenderült. Ujszász és Fegyvernek között ébredt föl, s képzelhető rémület szállta meg, mint pénztárcáját kezdte keresni, s a hatalmas bugyellárisnak, amelyben 7020 korona volt bankókban, csak a hült helyét lelte.

Amíg aludt, ismeretlen gonosztevő kifosztotta a kereskedőt, aki nagy zajt ütött s lár-májával maga köré csődítette a vonat összes utasait.

Egy Bolgyin Zsigmond nevű fővárosi rendőr is volt az utasok közt, aki egy középtermetű 25–30 év körüli, vörös bajszu, csizmás fiatal embert látott gyorsan kiosonni az alvó kereskedő fülkéjéből, de semmi rosszra nem gondolt.

A vonat személyzete az utasokkal együtt hiába kereste az ügyes zsebmetszőt, akit most a Budapest-nagyváradi vonal mentén mindenütt lázasan köröznek.

Hasonló eset történt Szegeden is. Tamási József szegedi tisztviselő tegnap éjjel Aradra akart jönni s jóval előbb ment ki a pályaudvarra. Ott levetette a télikabátját, azután lefeküdt az egyik bór-pamlagra. De mivel melege lett, kigombolta a felső kabátját is. Közben elaludt s csak arra ébredt fel, hogy a kalauz figyelmezteti, hogy váltson jegyet. Odakap a zsebéhez s ekkor látja rémülettel, hogy hiányzik a tárcája, melyben 900 korona készpénz, több okmány és egy pár gyermek-fülbevaló volt. A rendőrök azonnal utána néztek, hogy ki lehetett a tettes, de a teremben levők tudták magukat igazolni. Tamási egy szálloda két alkalmazottjára gyanakszik, akik akkor éppen künn tartózkodtak az állomáson, s bár a rendőrség ma délután kihallgatta őket, semmi olyan

momentum nem merült fel, ami megerősítette volna ezt a gyanút. Tegnap éjjel amúgy is nagy forgalom volt a szegedi pályaudvaron, következésképp az igazi tolvajnak volt alkalma elszedezni.

MULATSÁGOK

Farsangi naptár:

Január 12. A pankotai kereskedők táncvígalmá (Fehér Kereszt). — Az aradi mérnök- és építész-egylet társasestélye (Millennium külön terem.) — A Koronell-féle tánciskola kerekded-koló-jának táncvizsgálója (Fehér Kereszt). — A fillér-asztaltársaság házi estélye (Szabó Pista vendéglő).
Január 19. Az aradi mérnök- és építész-egylet estélye (Központi szálló).
Február 2. Tanítók bálja (Polgári iskola. — Az aradi hivatalos bálja (Szinlái sörcsarnok).
Február 9. Az aradi iparosok táncestélye (Fehér Kereszt).

(=) Az aradi mérnök és építész egyesületi bizottsága az egyesület t. társjaival ez uton is tudatja, hogy tekintettel városunk népszerű tanácsosának egyleti tagunknak jubeliumi bankettjére, a f. hó 12-ére j. zett „lárzas vacsora,“ másnap, vasárnap f. hó 13-án tartatik meg a „Millennium“ sörcsarnok külön helyiségében.
(=) A pankotai kereskedők folyó hó 12-én az ottani Fehér Kereszt szálloda összes terméiben táncmulatságot rendeznek. A mulatság iránt érdeklődéssel viseljenek egy a pankotaiak, mint az egész környök intelligenciája.
(=) A fillér-asztaltársaság nyugdíjazott tisztviselői január hó 12-én Szabó Pista vendéglőjében házi estélyt rendeznek. Férfiak 1 koronát fizetnek z-nére.

TANÜGY.

(=) Az aradvidéki tanítóegyesület igazgató zála-stmanva január hó 10-én, csütörtök délelőtti 9 órákor a templom utcái B) fiúiskola II. osztályában ülést tart. Az ülés főbb tárgyai: 1. Elnöki megnyit. 2. Jelentés a „Tanítók Hazá“nál tett alapítvánról. 3. Az alapító level megállapítása. 4. Elek közs. tek. képviselőtestületének határozata. 5. Az eleki fiókkör jegyzőkönyve es ennek kapcsán egy általános érdekl. messze-kihatható indítvány. 6. Az aradi fiókbiz. jegyzőkönyve és átirata. 7. Borosjenői fiókbiz. adománya. 8. A pénzint. jelentése. 9. Kiseb. ügyek elintézés; az e. nők javaslata a Vörösmarty-szobor javára eszközölnö gyűjtés tárgyalban. 10. Indítványok.

A KÖZÖNSEG KÖREBOL.*

Sikos járdák.

Aminthogy nem volt évek óta olyan szigoru telünk, mint az idén, ugy az is monható, hogy főkapitányságunk még soha sem volt olyan elnéző a háziurak iránt, kik a járdát nem tisztogatják házaik előtt, mint az idén. Ugy tudom, van egy szabályrendelet, mely a háziuraknak köteleességükke teszi, hogy házaik előtt a fagyott havat felhőressék s oda port hihitsenek, nehogy a sikos járda életveszélyessé váljék. Már pedig egy hét óra közveszélyes az aradi járdákon sétálni, és legfőbb ideje, hogy vége legyen az elnézésnek és hogy a rendnek is jöjjön meg a maga országa. Ha háziur volnék, talán nem kellene kimozdulnom a házból s egy szót se szólnék, de így megmondom az igazat, hogy ki ne törjem a lábom.

Egy előfizető.

NAPIREND.

Január 10. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Vilmos. — Prote. táns naptár: Vilmos. — Görög keleti naptár (december 28.): Több ezer vortanu — A nap kel 7 óra 41 perczkor, nyugszik 4 óra 12 perczkor. — A hald kel 10 óra 31 perczkor, nyugszik 9 óra 42 perczkor.
Időjárás. Legnyomás reggel 7 órakor 779.6 millimeter, délután 2 órakor 777.7 millimeter — Hőmérséklet reggel 7 órakor 0° — 19.6° délután 2 órakor 0° — 13.3°. Szél iránya és ereje reggel 7 órakor EK 3 dalmán; 2 órakor EK 3. — Felhőzet reggel 7 órakor félderült, délután 2 órakor derült. — Csapadék az utóbbi 24 órában hónyomok.

* Az ezen rovat alatt közlöttéért nem vállal felelősséget a szerk.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Fagy, helyenként csapadék.
Szabadságharozli emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület, I-só emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.
Kölcsös-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 1/2—12 1/2 óráig. Helyiség: Erekllye-múzeum helyisége mellett i. ülésterem.
Január 12. Gözgépközlekedés és kazánfűtők vizsgálója. — Az aradi tanítói testületok segélyalapjának közgyűlése délután 4 1/2 órákor (Polgári fiúiskola.) — Az aradi zenekonzervatorium házi estélye.
Január 13. Az aradi hentesek kölcsönös kárbiztosító szövetkezetének közgyűlése délután 3 órákor (Ipartestület.)
Január 15. Világos hegyköztség közgyűlése délelőtt 11 órákor.
Január 16. A Kölcsös-egyesület népszerű előadása délután 3 órákor (Kereskedelmi iskola.)
Január 27. A németügyi takarékos és segélyegylet mint szövetkezet közgyűlése délután 1 órákor.
Január 30. Körorvosválasztás Petrisen.
Február 3. Burmester Willy hegédüművész hangversenye délután 5 órákor (Fehér Kereszt.)
Február 11. Körallatorvosválasztás Szemplakon.

TÖRVENYKEZES.

§ Ügyvéd és igazgató párbaja. A múlt évben dr. Balkányi Miklós debreczeni ügyvéd, városi bizottsági tag és Szabó Lajos a debreczeni szőlőszövetkezet igazgatója között, az ügykezelésből kifolyólag heves ö-szeszálalkozás történt. Az ö-szeszálalkozásból piszóllypárbaj lett, a mely azonban minden sebesülés nélkül végződött. A debreczeni törvényszék párbaj vétsége miatt felelősségre vonta őket és Balkányit 14 napi, Szabó Lajost pedig 8 napi államfogházra ítélte. — Ezt az ítéletet ugy a kir. ítélőtábla, mint ma a Kuria V. büntető tanácsa, Losonczy Udön bíró előadása alapján, megerősítette.

§ Gavallérok váltói. Pár eszte dő előtt nagyon ismert gavallérja volt a fővárosnak gróf Sztáray Tibor és Rosenberg Gyula. A mulató világ, az orfeumok és éjjeli kávéházak sokszor látták a két gavallért. De a przsgő, a cigány, a leányok sok pénzbe kerültek a gavallérok-nak, többé, mint amennyiók volt. Mikor nyakig voltak az adóssággal, megötréni velük is az a baj, mely ilyen fajtájú urakat állandóan fenyeget. Gróf Sztáray Tibor hatezer forint, Rosenberg Gyula háromezer forint váltót állítottak ki, melyre atyjuk nevét írták. — A váltókat Marton József kereskedő eszkompaltta, még pedig olyanformán, hogy például Ro-enbergnek 200 forint készpénzt és 1023 forint áru cognacot adott. A két gavallér a pénz fölvétele után Amerikába szökött és bár Sztáray gróf egyszer hazatért már, sikerült ujból eljutnia a biztos amerikai partokra. Ilyenformán a két fiatal ember ellen nem tudott a törvényszék semmit tenni. Bünvádi eljárás indult meg azonban Marton József ellen, akit az ügyészség uzsorával vádolt. A törvényszék előtt azonban Marton azzal védekezett, hogy a Rosenbergnek adott 200 forint és cognac csak előleg volt, nem az egész kölcsön. Minthogy a másik két vádlott távol volt, a törvényszék kénytelen volt elfogadni ezt a védekezést és fölmentette Martont. Az ügyészség felebbezése folytán ma Csiky bíró előadása alapján a tábla II. büntető tanácsa foglalkozott az ügygyel és helyben hagyta a fölmentő ítéletet.

§ Petrocny. A büntető törvényszék előtt alig van ismertebb alak Petrocny József volt tanárnál, aki hol sikkasztás, hol váltohamisítás miatt kerül a vádlottak padjára. Csak nemrégiben ítélte el a törvényszék a Rejt-Imes Világ című spiritista lapnál elkövetett kaucziósikkasztásért hat havi börtönre, ma ismét hasonló delicium miatt ültek fellelte törvényt. Petrocny anyjának özv. Petrocny Ferencznének pár év előtt dohánytözsdéje volt az Erzsébetköruton, ebbe a tözsdébe, amely rövid két-három évi fennállás után árverés alá került, felfogadta Petrocny József elárusítóönek Sámuel Rózsát 200 frt óvadékkal. A leány 13 hónapig volt a trafikban alkalmazva s mikor a trafikot elárverezték óvadékát nem kapta vissza Petrocnytól, Petrocny, hogy a feljelentést megelőzze, megtette a leánnyal szemben azt a sikkít, hogy ő jelentette fel sikkasztás miatt. A törvényszék azonban beszűntette Sámuel Róza ellen az eljárás, ellenben Petrocnyt helyezte vád alá a leány panasza sikkasztás büntette miatt. Pár hónap előtt tárgyalta ezt az ügyet a törvényszék, de akkor a tárgyaláson Petrocny azzal védekezett, hogy elszámolási viszony forog fenn

közöttükt. — A törvényszék erre 30 n. pi haladékat adott Petrocnynek arra, hogy az elszámolási pert megindítsa a leány ellen. A mai tárgyaláson — Bakonyi bíró elnöklete alatt — kiderült, hogy Petrocny ezt a pört nem indította meg, legalább a megindítást nem tudta igazolni a bíróság előtt. Magára a vádra nézve kétségbeesetten védekezett, de hasztalan, mert a törvényszék dr. Gruber alügyész vádjára sikkasztás büntetéeért 9 havi börtönre ítélte. Az elitelt felebbezett.

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDES.

Budapesti árú- és értéktözsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudóósítása. — Budapest, január 9.
Délitözsde. Buzakinálát kielégítő, a vételkevd mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 15.000 métermázsa került forgalomba, változatlan árákon. Egyéb gabonane-műek nyugodtak. Malmok tartózkodóak. Időjárás fagyos.

Table with 2 columns: Item name and Price range. Includes Zárul 12 órákor, Zárul 5 órákor, Buza 1901. Aprilisra, Buza októberre, Rozs 1901. Aprilisra, Zab 1901. Aprilisra, Tengeri 1901. augusztusra, Repcze augusztusra, Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Loszámítolóbank részvény, Rima-Murányi vasmű részvény, Osztrák-magyar államvasuti részvény, Közuti vasut, Városi villamos vasut részvény.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Január 9. — Magyar elsőrendü: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban 88 — 90 fillérig, Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 95 — 96 fillérig. Fialat közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 94 — 95 fillérig. Fialat könnyü páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 93 — 94 fillérig.

Buzaárak Amerikában.

— Január 9. —

Table with 3 columns: Location (New-York, Chicago), Item name (Buza per loco, Tengeri január, március, május), and Price in cent. Includes Buza (per loco) január, február, március, május, Tengeri január, március, május, Chicago: Buza január, március, Tengeri január.

Írányzat buzában gyöngült, tengeriben szilárd.

= Fizetéképtelenségek. A bécsi Creditoren Verein a következő fizetéképtelenségeket jelenti: Mayer Lajos, Sziszek. — Rotter Sámuel, Bécs. — Schabert József, vaskereskedő, Lugos. — Glanz Adolf és társa, keresk. cég, Budapest. Gerő Lajos, Galgócz. — Fleischer Adolf, Budapest. — Meisels Számi és fia, keresk. cég, Kiszvárd. — Strenger R., keresk. cég, Szigetvár. — Pokorny és Trunská Prága.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árú- és értéktözsdén.

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes Magyar aranyjradék 40/0, Magyar koronajradék 40/0, Magyar arany 4 1/2 0/0, Magyar ezüst 4 1/2 0/0, Magyar keleti vasut, Magyar földtehermentesítési kötvény, Magyar italmegváltási kötvény, Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény.

Gondoljon mindenki a családjára!

AZ ARADI KÖZLÖNY

3000 koronára

biztosította minden előfizetőjét

baleset ellen.

Aki az **Aradi Közlönyre** 1901. január 1-től előfizet, az az **Aradi Ipar és Népbank** által képviselt **Nemzetközi baleset ellen biztosító részvénytársaságnál** baleset ellen biztosítva van **halál esetére**

= 3000 koronára, =

munkaképtelenség esetére

= 3000 koronára, =

részleges munkaképtelenség esetére pedig a 3000 korona megfelelő hányadára

Az Aradi Közlöny

előfizetői rendes biztosítási **kötvényt** kapnak kézhez.

Bejelentett és igazolt baleset után a kártérítési összeget azonnal kifizeti az

Aradi Ipar és Népbank,

mint a Nemzetközi baleset ellen biztosító részvénytársaság aradi vezérügynöksége.

A legnagyobb vidéki napilap most az Aradi Közlöny

Tökéletesen pótol minden fővárosi lapot Arad-, Csanád-, Békés-, Temes-, Torontál- és Hunyad-megyékben.

Megjelenik naponta 12—14 oldalon, vasárnap 24—30 oldalon.

Nyilvános köszönet egy kiváló szépitőszernek.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által feltalált **IBOLYA-CRÉME** kitünő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó kesztümenyért fogadja örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arczomon lévő összes szeplőimet és májfoltokat, egyuttal biztosítom, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Bécs, 1899. decz. 5. Kitünő tisztelettel Marsotzky Adó.

Szeplő, májfolt, bíbircs bőrvörösséget és mindennemű **aroztisztatlanságot** bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-féle**

IBOLYA-CRÉME

ára: I tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fehér, rózsza és krém színben 60 kr.

HAJÓS-IBOLYA-TEJ
féle

(Rau de Violette de Hajós.) Ezenhygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, karek és kezeknek megkapó szépséget, fehérülést és rózsza színében tündöklő varázst szint kölcsönöz. Egy üveg 50 kr.

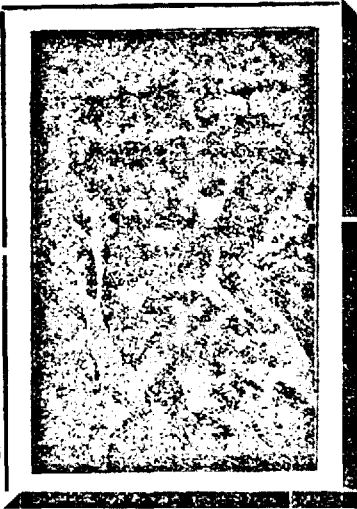
Óvakodjunk értéktelen hamisításoktól.

Ibolya-crémem csinos gombólyú kék dobozban van és törvényes védjeggyel van ellátva. Kapható a készítő és feltalálónál.

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára és gyógygyógyászati laboratoriumában
Arad, Andrassy tér 22.

a megyeházzal szemben.

Arad szab. kir. város kap. hiv.

18141/1900 kh.

Hirdetmény.

Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. évi XIII. t.-c. 3. §. alapján kiadott 14837/1892. sz. rendeletet a kereskedelemügyi miniszter ur ő nagyméltósága következőleg egészítette ki:

Mindazon üzletekben, melyek különféle husnemekből előállított hideg élelmi cikkek elárúsításával

foglalkoznak, esteli 6 órától 9 óráig árusíthatók: sonka, kolbász félék és egyéb hideg felvágottak, valamint sajtok, mindazonáltal azzal a korlátozással, hogy ezen eláru sításnál az üzleti segéd személyzet igénybe nem vehető, továbbá, hogy a megvezettek kivül a vevő közönségnek semmiféle más áru cikkek ki nem szolgáltatatható.

E rendelet kihirdetése napján azonnal hatályba lép.

Aradon 1900 december hó 5 én.

Green
alkapitány.

KEFIR TEJ:

kefir gombával erjesztett tej, mely a gyomor falán keresztül gyorsan felszívódik és ez által nagy táperővel bír.

A gyomor és bélhuzamra gyakorolt enyhe izgató hatása által az étvágyat és az anyagforgalmát élénkíti.

Előkelő orvosi vélemények alapján kitünő gyógytápszernek bizonyult.

2511 Kapható a „Hungária“ kávéházban is.

Sterilizált gyermektej

a legjobb gyermektápszer.

Nélkülözhetetlen oly anyáknak, akik gyermekeiket részben vagy egyáltalában nem táplálják. A csecsemő korának megfelelően hígítva. Teljesen bacterium mentes. Az anyatejnek megfelelő alkatrészekből áll. Minden egyes étkezésre való adag légmentesen lezárt palaczkban sterilizálva, egyszeri táplálásra szolgál. Kezelése egyszerű s a természetes táplálással egyenértékű Prospektust, árjegyzéket, használati utasítást kívánatra bérmentve küldünk.

Dr. Singer János orvos és Rozvány György

gyógyszerész.

Sterilizált gyermektej, gyógy- és pasteurizált tej termelő intézete.
Aradon, Kossuth- és Batthyányi-u. sarkán.

Meghívás.

Az aradi hentések kölcsönös kárbiztosító szövetkezete

1901. évi január hó 13-án d. u. 3 órakor

az aradi ipartestületi épület kistermében tartja

II. közgyűlését,

melyre a t. cz. részjegytulajdonosokat tisztelettel meghívja
Arad, 1901. évi január hó 5.

Az ig. elnökség.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyv hitelesítésre 2 tag megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének, valamint az 1900. évről szerkesztett zárszámadás és mérleg előterjesztése és elosztási tervezet.
3. Részjegyeseknek netaláni indítványai.

Indítványok az alapszabályok 27. §-ának i) pontja értelmében a közgyűlés előtt 3 nappal írásban adandók be.

A t. cz. részjegytulajdonosok oly figyelmeztetéssel hivatnak meg ezen közgyűlésre, hogy részjegyeiket az alapszabályok 31. §-a értelmében 3 nappal a közgyűlés előtt az ig. elnökségnél letétbe helyezték, mert ellenesetben szavazati jogukat nem gyakorolhatják.

3425

VAGYON. Zármerleg 1900. december hó 31-én. TEHER.

	K.	F.	K.	F.		K.	F.	K.	F.
Pénztári álladek	2-72	66			Részjegy tőke	1200			
Aradi első takarek-penzárnál betét	6613	88			Tartalékalap	2223	90		
Aradi iparok hitel-szövetkezeténél betét	4600		14086	54	Nyeremény-egyenleg	10657	64	14086	54
			14086	54				14086	54

TARTOZIK. Veszteség- és nyereség-számla. KÖVETEL.

	K.	F.	K.	F.		K.	F.	K.	F.
Üzleti költségek	4-106				1899. évről nyere-mény áthozat	3343	36		
Kifizetett károkért	1737	82			Biztosítási díjak	9832			
Nyeremény-egyenleg	10657	64	13806	52	Mufasztási díj	10			
					Visszaváltott részjegyek után 10% levonat	66	62		
					Takarékbetétek kamatai	346	14		
					Visszaváltott részjegyeknél elért nyereség	208	40	13806	52
			13806	52				13806	52

Arad. 1900. évi december hó 31.

Wild János s. k., Kelemen Pál s. k., Rothmüller Ferenc s. k., Egy L. Elemér s. k.,
ig. elnök. ig. alelnök. pénztárnok. üzletvezető.

Alólírottak a mérleg- és veszteség- és nyereség-számlát úgy a fő- és segedkönyveket ismételve megvizsgáltuk és azokat mindenben helyesnek találtuk.

A felügyelő-bizottság:

Lenárt András s. k. Kruppa Károly s. k. Prokopetz József s. k.

Csak **40** fillérért már
1901 Január hó 12-én
10.000 kor.
1000, 500, stb. stb.
ÖSSZESEN 1311 NYEREMÉNY NYERHETŐ,
a DIÁK-OTTHON-SORSJÁT 'KBAN
SORSJEGYEK MINDENÜTT KAPHATÓK.

3384

Hirdetmény.

A szodavizgyártásról, elárusításáról és felügyeletéről 1895. év január 7-én 110461/1894. számú belügyminiszteri körrendelettel kibocsátott szabályrendelet 2 szakaszának I. kikezdésében foglalt rendelkezés értelmében a szodavizgyártáshoz használt gépek, készülékek, csövek stb. azon részeit, melyek a szodaviz-elérintkezésbe jutnak legalább 4 mm. vastag ónréteggel kell bevonni. Tekintettel arra hogy ezen rendelkezés életbe lépte óta a szodavizgyártás módja lényegesen és pedig oly irányban változott hogy az említett kiváncsalm immár nem bir közegészségi szempontból oly jelen-

tősséggel mint a milyennel a szabályrendelet kibocsátákor birt valaminthelytelenül a szodavizgyártáshoz szükséges gépek és készülékek előállításával foglalkozó cégeknek a szóban forgó rendelkezés gyakorlati kivitelezése szempontjából felmerült aggályait és figyelmbe véve az országos közegészségügyi tanácsnak e tárgyban adott szakvéleményét: a szabályrendelet jelzett szakaszát belügyminiszter ur ö. nagyméltósága 96867/VI a. számú körrendeletével megváltoztatta. Eszerint: a szodavizgyártáshoz használt gépek, készülékek azon részeit, melyekkel a víz illetőleg a szodaviz érintkezésbe jut ha ezek e részek nin-

csenek egészen olyan tiszta ónból készítve, mely legfeljebb 10⁰ ómot, illetve 1% idegen fémeket tartalmaz ugyanilyen minőségű erős és folytonos ónréteggel kell bevonni. A készülékektől elágazó és szodavizzel szintén érintkező csövek szintén a fentebbi minőségű tiszta ónból készitendők. Más fémcsövek használatát csak úgy engedhető meg, ha azok belső része legalább 4 mm. vastagságú tiszta óncsővel van kibételeve. A 2. szakasz második és harmadik kikezdése változatlanul érvényben marad.

Arad 1900. november hó 28-án.

Sarlót
főkapitány.

54—1901. kh.

Hirdetmény.

A gyalogutak gondozása tárgyában alkotott szabályrendelet 4. §-a szerint kötelesek a ház- és telektulajdonosok a szilárd burkolattal ellátott gyalogutakról a havat eltávolítani és ha sikkal jéggel vannak borítva fűreszporral, vagy homokkal behinteni, a nem szilárd burkolattal ellátott gyalogutakról pedig a havat eltávolítani.

Miről azzal értesitem a háztulajdonosokat, hogy a szabályrendeletben foglaltakat pontosan betartsák, mert a mulasztók ellen minden külön figyelmeztetés nélkül a büntető eljárást folyamatba teszem.

A házak udvaraiban összegyűlt és kihordatni szokott hó mennyiség lerakó helyeül: a Maros meder, a szemét lerakó helyek, a szárazhid baloldalán és a Hercz-féle fatelep mögött elterülő mélyedés a nagyvárad-ut mellett a Jellinek és Schlesinger fatelep mögött az élőviz-csatorna mellett levő mélyedés és a Kossuth-utca végén levő hid baloldalán az élőviz-csatorna balpartjáig elterülő mélyedés jelöltetik ki.

Aradon, 1901. január 8.

Sarlót,
főkapitány.

943—1900. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti IV. ker. kir. járásbírósa: 1900. évi Sp. VIII. 1968/3. számú végzése következtében, dr. Szöllősy Zsigmond ügyvéd által képviselt, dr. Löwengard János javára, Székely István ellen 155 kor. 40 fill. s járulékaik erejéig 1900. évi december hó 18-án fogatosított kielégítési végrehajtás úján felülfoglalt és 2660 kor. ra becsült 1 kukorica morzsológép, 1 kerékpár, 1 gőzmozgony teljes felszereléssel és ennek cséplő székrenye teljes felszereléssel, Kovács Soma, Weiner Zsigmond és az „Első Szászrégeni tulajdonosok társulat” foglaltok javára is nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a pécskai kir. járásbírósa: 1900. évi V. 459/2. számú végzése folytán 155 kor. 40 fill. tökélt. és jár. erejéig a helyszínen vagyis Ó Pécskán alpercs lakásán leendő eszközzésére 1901. évi január hó 25. napjának d. e. 10 óra határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Ameennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pécskán, 1901. évi január hó 7. napján.

Klein Henrik
kir. bírósági végrehajtó.

3438

Elsőrangú férfi divat salon.

Inokai Tóth Lajos

Arad, Andrásy-tér, Neuman-palota.

Tudomására hozom a m. tisztelt vevőimnek, hogy **megérkeztek és óriási választékban található**

őszi és téli ujdonságok u. m.:

Valódi angol szövetek, hazai, Gácsi és Brassói divatszövetek.

Elegáns szabás!

Legolcsóbb bevásárlási forrás. Szolid elv. Pontos kiszolgálás.

Báli ujdonságok!

Remek szép selymek és arannyal be-
szövött gasier kelmék.

Báli belépők 4.50—5.50 frt darabja. Toll
Boák nagy választékban.

Báli legyezők gasier és toll, nagy válasz-
tékban.

Legdivatosabb fehér és színes
Ajour batisztok.

Gasier csipke és **betét** nagy választékban.

Arany és ezüst kelmék.

Remek szép választék művirágokban.

Remek színházi Echarpok.

Fegyházi kötött harisnyák.

ifj. Kopetkó Károly

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

2735

Gouwelirozás és Plissérozás bármily szélességben elvállaltatik!

Hidrogénvizgyógyászat 15 jegy 6 frt.
1 jegy 0.50 frt.

Villamfényfürdő csusz, (rheuma), elhi-
zottság, köszvény el-
len. — 15 jegy 15 frt, 1 jegy 1.25 frt.

Szénsavas fürdő szivbajok, vérszegény-
ség, ideggyengeség,
meszesvérek. — 15 jegy 18 frt, 1 jegy 1.50 frt.

Moor fürdő rheuma, nőbajok. — 15 jegy 18
forint, 1 jegy 1.50 forint.

Svédgyógytorna görbe hátú és gyenge
gyermeknek. — Meg-
egyezés szerint.

Belégzések. Tüdő- és gégebajok.

Dr. Hecht

orvosi intézetében, Zrinyi-utca 3. sz.

Zálogcédulákat!!

arany, ezüst

ékszertárgyakat, gyémánt és bril-
liántokat, tört aranyat és ezüstöt
a legmagasabb árban megvesz, becserél és

elad

DEUTSCHIZIDOR

órák, ókszerés, Templom-u., Minorita-palota.

Alkalmi ajándékok!!!
nagy választékban. 3311

Jó karban levő

úri

szánkó

olcsó árért eladó.

Bővebbet: Arad. Halász-utca 30.

FONTOS MINDENKINEK!

 Kiváló hazai készítmény.

Törv. védve.

Durator

Által a cipőtalp minden 3—4 hétben egyszeri bekenéssel
ötször oly tartós és vízátthatlan lesz.

Ára 1 bádopalczknak használati utasítással együtt
1 korona, nagyobb palaczk 2 korona.

Postán 1 korona 20 fillér beküldése után bérmentve.

Kapható minden fűszerkereskedésben, drognériákban,
cipészeknél stb. 2921

Főszékhely: **DURATORGYÁR**

BUDAPEST, V., Lipót-körút 1b szám.

 Viszontelárusítók
mindenütt kerestetnek.